

การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3๗๒.83044

๑161๗

๘.3

การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม

28 ส.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒๖๖๑๕๘

จรัสศรี แก้วประชุม. (2546). การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
เรื่องจังหวัดตรัง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง และเพื่อหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงที่พัฒนาขึ้น
ตามเกณฑ์ที่กำหนด 85/85

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่
2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ จังหวัดตรัง จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบ
หลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมิน
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย
และร้อยละ

ผลการศึกษา พบว่า สไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรัง ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ
92.88/92.50 มีผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมากและมีคุณภาพด้านสื่ออยู่ใน
ระดับดี

THE DEVELOPMENT OF SOUND - SLIDE IN LIFE EXPERIENCE AREA
ON TRANG PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MISS JARASSRI KAWPRACHUM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

May 2003

Jarassri Kawprachum. (2003). *The Development of Sound - Slide in Life Experience Area on Trang Province*. Master Project, M.Ed. (Educational Technology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Assist.Prof. Kasem Boonsong.

The purposes of this study were to develop the sound – slide in life experience area on Trang province and to find out the efficiency of the sound – slide that was developed according to the 85/85 criteria.

The samples were 48 Pratom Suksa IV students in second semester of the academic year 2002 of Watkhuanwises school, Trang, by multiple random sampling.

The study instruments were sound slide, the learning achievement test and experts' evaluation form. Data were analyzed by mean and percentage.

The study results revealed that sound - slide has an efficiency of 92.88/92.50 according to a provided criteria. The estimated quality of contents was in very good level and of instructional media was in good level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ลีขาบัณฑิต)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุนานนท์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรสุภกุล)
วันที่ ..๕... เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ รวมทั้งช่วยตรวจสอบแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆมาโดยตลอด ผู้ศึกษาค้นคว้ารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ - ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุณานนท์ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ที่กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในการทำสารนิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิศรา เจริญวานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุณานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณอาจารย์เพ็ญศรี คงเรือง อาจารย์วิเศษ วินสนและอาจารย์จิรศิลป์ ทยานศิลป์ อาจารย์โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา รวมทั้งให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆตลอดระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโกศล แก่นอิน รวมทั้งอาจารย์ บุคลากร และนักเรียนโรงเรียนวัดควนวิเศษทุกท่าน ในความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่านที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนเพื่อนๆ พี่ๆ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีส่วนให้กำลังใจและช่วยเหลือแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด รวมถึงผู้ที่มีส่วนช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชา แต่คุณปู่ คุณย่า บิดา มารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้องและผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาอบรมสั่งสอน ให้การส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญให้ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยดีตลอดมา

จรัสศรี แก้วประชุม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา.....	8
เอกสารเกี่ยวกับสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง.....	10
ความหมายของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง.....	10
ลักษณะของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง.....	14
คุณค่าของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง.....	15
ขั้นตอนการสร้างสไลด์ประกอบเสียง.....	23
การวางแผนและการผลิตสไลด์ประกอบเสียง.....	27
เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา.....	39
เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสไลด์ประกอบเสียงทั้งในและต่างประเทศ.....	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	50
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	50
การดำเนินการทดลอง	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียงโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	56
ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง.....	59
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	61
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	61
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	61
การดำเนินการทดลอง.....	62
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	63
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก	76
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	100

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	52
2 ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา.....	57
3 ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน.....	58
4 ผลการทดลองสไลด์ประกอบเสียง จากการทดลองครั้งที่ 2	59
5 ผลการทดลองสไลด์ประกอบเสียง จากการทดลองครั้งที่ 3	60
6 แสดงระดับค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบ เรื่อง จังหวัดตรัง.....	87

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	44

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาประเทศ กล่าวคือการศึกษาคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพและศักยภาพนั้น จำเป็นจะต้องได้รับการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนั้น การศึกษายังเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ(สิปปนนท์ เกตุทัต.2538:24)ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคนมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและสติปัญญาให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ (สำนักนายกรัฐมนตรี , สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ม.ป.ป. ก : 3) ดังนั้นประเทศที่พัฒนาย่อมเกิดจากเยาวชนในชาติที่ได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นนโยบายทางการศึกษาจึงมุ่งเน้นให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงกัน เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (โอภาส เสวิกุล.2542 : 122)

" ... การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เมื่อบ้านเมืองประกอบไปด้วยพลเมืองที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศชาติก็ย่อมทำได้โดยสะดวก รวดเร็ว ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว..."

เนื่องจากการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศและการศึกษายังเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆในสังคม รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาโดยได้จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาสำหรับทุกคน ให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน การประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แก้ปัญหา มีนิสัยรักการทำงาน เสียสละ พึ่งตนเอง ตลอดจนมีความสามารถและคุณลักษณะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อยู่ในสังคมได้โดยปกติสุข รัฐบาลได้

ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มีพระราชบัญญัติประถมศึกษาจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้เป็นการศึกษาภาคบังคับขึ้น

ปัจจุบันกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ให้มีความทันสมัย ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่จากเดิมจัดให้นักเรียนเรียนเรื่องไกลตัวโดยมีจุดหมายที่สำคัญ คือมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตของสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ตลอดจนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถทำงานได้เป็นอย่างดีและดำเนินชีวิตได้อย่างสงบสุข (พิศมัย ถีตะแก้ว.2542 : 80) โดยกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นได้ตามเงื่อนไขและสภาพความต้องการของท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียน จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ.2537 : 1 - 4)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ได้แบ่งมวลประสบการณ์ที่จะต้องจัดให้ผู้เรียน แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นกลุ่มประสบการณ์หนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตตนเอง ธรรมชาติที่อยู่แวดล้อม ประสบผลสำเร็จในชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้รวมเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและสังคมศึกษา นำมาบูรณาการเข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน เป็นมวลประสบการณ์พื้นฐานที่จำเป็นและสามารถเกื้อกูลให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง เข้าใจธรรมชาติที่อยู่แวดล้อมตนทั้งทางสังคม ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวสู่จุดหมายปลายทางอันชอบธรรม (กรมวิชาการ.2532 : 21)

ปัจจุบันเทคโนโลยีการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้บรรยากาศในชั้นเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสนใจ ไม่เบื่อหน่าย การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้สามารถช่วยแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและยังเป็นการพัฒนาการเรียนในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้เป็นอย่างดี เพราะเทคโนโลยีการศึกษาทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย จำได้นานและยังเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้มากขึ้น

การเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ โดยเฉพาะในเรื่องจังหวัดของเราซึ่งเป็นเนื้อหาในหลักสูตรระดับ

ท้องถิ่น ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาถึงเหตุการณ์เรื่องราว สถานที่สำคัญต่างๆในท้องถิ่นของตนเอง ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีการศึกษามาช่วยในกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นและเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2536 : 2)

จากสภาพการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่ผ่านมา พบว่า ยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเท่าที่ควร เนื่องจากพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูยังไม่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน ครูมักใช้การสอนแบบบรรยายมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆโดยครูจำนวนมากใช้หนังสือเป็นหลักในการสอน (กันยารัตน์ ศรีสถิตยวงษ์.2532 : 207) ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในบทเรียน เกิดความเบื่อหน่าย ส่งผลต่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนขาดคุณลักษณะดังที่หลักสูตรต้องการคือนักเรียนไม่เกิดความรู้ความเข้าใจ ไม่สามารถวิเคราะห์ วิจัย สรุปหลักการและเหตุผลได้(กรมวิชาการ.2532 : 206)และจากการที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพบว่าครูต้องการสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและต้องการการสนับสนุนการผลิตสื่อและจากรายงานการศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา โดยกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.2536 : 14 - 16) กล่าวถึงปัญหาการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาว่าสื่อที่มีอยู่ไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับเนื้อหาการสอน ขณะเดียวกันยังขาดงบประมาณและบุคลากรสนับสนุน

การนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน สามารถช่วยปรับปรุงและพัฒนาการเรียนในวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้เป็นอย่างดี เพราะเทคโนโลยีการศึกษาช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งต่างๆได้โดยใช้เวลาเรียนน้อยลง เรียนรู้ประสบการณ์ที่มีความหมายในรูปแบบต่างๆ เกิดความประทับใจ มั่นใจและจดจำได้นาน สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่างๆในการเรียนรู้ได้ เช่น ทำสิ่งที่เป็นามธรรมให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถนำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาในห้องเรียนได้และลดการบรรยายของผู้สอนลงแต่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น(สมบุญ สวงวนญาติ.2534 : 44)ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากในการเรียนการสอนเพราะจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น นอกจากนี้เทคโนโลยีการศึกษายังช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลและช่วยเสริมสร้างลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนได้อีกด้วย

สไลด์ประกอบเสียงเป็นเทคโนโลยีการศึกษาอย่างหนึ่งที่มีความนิยมในวงการศึกษาทุกระดับเพราะผู้เรียนสามารถเห็นภาพและได้ยินเสียงบรรยายไปพร้อมๆกัน เป็นการเพิ่ม

แรงจูงใจ สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านและสามารถเสนอ บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงให้นักเรียนทั้งชั้นได้เรียนพร้อมกัน(ประดิษฐ์ วิไลรัตน์.2522 : 4)จาก หลักการและเทคนิคการสร้างสไลด์ประกอบเสียงสามารถทำให้การสอนบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจและจดจำเนื้อหาได้นาน อีกทั้งยังสามารถตอบสนองด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีเพราะผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองโดยสามารถดูภาพและฟังเสียงคำบรรยายพร้อมกันไปซ้ำๆก็ครั้งก็ได้ (Lamb.1971 : 97) ตามความต้องการอันเป็นการช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนได้อีกด้วย (โกสินทร์ จันทรชั่งโชติ.2524 : 3)

การสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงสามารถใช้ได้ในทุกระดับชั้น มีสีสันสวยงามเป็นธรรมชาติ การผลิตไม่ยุ่งยากซับซ้อน ราคาไม่แพง ใช้เวลาสอนน้อยลงแต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สามารถส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนได้ทุกด้าน (รุจิรี ภูสาระ. 2523 : 9) อีกทั้งภาพยังมีคุณค่าสูงในการสอนในสถานการณ์ที่ใช้การมองเห็นและไม่ต้องเน้นการเคลื่อนไหว (Wittich and Schuller.1967 : 330 - 346) ครูผู้สอนสามารถผลิตได้เอง ใช้เวลาไม่มากและเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมภาพสไลด์และเสียงให้เป็นปัจจุบันได้ตลอดเวลา

จากความจำเป็นและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความสนใจที่จะพัฒนา บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรัง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ 85/ 85

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง ที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและวิชาอื่น ๆต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มจากห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้อง ได้ 2 ห้อง จากนั้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากจากนักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนแรกจำนวน 45 คน ได้ จำนวน 3 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพเบื้องต้นของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 1 และ 15 คน เพื่อทดสอบหาแนวโน้มประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 2

กลุ่มที่สอง สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากจากนักเรียนห้องที่สองจำนวน 45 คน ได้ 30 คน เพื่อทดสอบหาประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 3

3. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 3 หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง จังหวัดของเรา ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในเนื้อเรื่องจังหวัดตรัง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 เรื่องๆละ 4 คาบ ได้แก่

เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดตรัง

เหตุการณ์สำคัญ

เรื่องที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศ อาณาเขต เขตการปกครอง

ทรัพยากร เศรษฐกิจ

เรื่องที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ

ประเพณี วัฒนธรรม

สถานที่สำคัญของจังหวัดและสถานที่ท่องเที่ยว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สไลด์ประกอบเสียง หมายถึง การจัดลำดับเรื่องราวจากภาพสไลด์สีขนาด 35 มม. ซึ่งบรรจุไว้ในกรอบสไลด์ขนาด 2 x 2 นิ้วนำมาเรียงลำดับเป็นเรื่องราว มีเสียงบรรยายและดนตรีประกอบบันทึกไว้ในแถบบันทึกเสียงแบบตลับ เพื่อเสนอสาระความรู้ให้กับนักเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นเรื่องย่อยๆ นักเรียนสามารถชมภาพได้จากสไลด์และฟังเรื่องจากเทปคำบรรยาย

2. การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง หมายถึง การนำสไลด์ประกอบเสียงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85

3. ประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง หมายถึง ผลการประเมินจากการเรียนรู้ด้วยสไลด์ประกอบเสียงตามเกณฑ์ 85 / 85

85 ตัวแรก หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85

85 ตัวหลัง หมายถึง ค่าคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสาร ตำรา ทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
2. เอกสารเกี่ยวกับสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง
 - 2.1 ความหมายของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง
 - 2.2 ลักษณะของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง
 - 2.3 คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียง
 - 2.4 ขั้นตอนการสร้างสไลด์ประกอบเสียง
 - 2.5 การวางแผนและการผลิตสไลด์ประกอบเสียง
3. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)
 - 3.1 หลักการของหลักสูตรประถมศึกษา
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา
 - 3.3 โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา
4. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - 4.1 ความหมายของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - 4.2 จุดประสงค์การเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - 4.3 โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 - 4.4 การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
5. งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

1. เอกสารเกี่ยวกับหลักการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

หลักการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ลัวน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2538 : 9 - 10) กล่าวถึงการวิจัยและการวิจัยทางการศึกษาไว้ว่าการวิจัยเป็นวิธีการค้นคว้าหาความจริงโดยวิธีการอย่างมีระบบที่เชื่อถือได้ ส่วนการวิจัยทางการศึกษา เป็นการค้นคว้าเพิ่มเติมในกฎเกณฑ์ข้อสรุปอิง (Generalization) เกี่ยวกับพฤติกรรมซึ่งสามารถไปใช้ทำนายและควบคุมเหตุการณ์ในสถานการณ์ทางการศึกษา

บอร์กและกอลล์ (Borg and Gall.1983 : 221 - 223) พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2535 : 21 - 24) กล่าวถึงหลักการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาไว้ ดังนี้

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (Educational Research and Development) เป็นการพัฒนาการศึกษาโดยพื้นฐานการวิจัย เป็นวิธีการที่สำคัญวิธีหนึ่งที่นิยมใช้เพื่อการพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักการเหตุผลเป็นเป้าหมายหลักในกระบวนการพัฒนา และดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา หมายถึงวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ได้แก่ หนังสือแบบเรียน फिल्मสไลด์ เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ รวมทั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา แตกต่างจากการวิจัยทางการศึกษา 2 ประการ คือ

1. เป้าหมาย การวิจัยทางการศึกษามุ่งที่จะค้นคว้าหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งที่จะพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น การวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธีการสอนหรืออุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยอาจจะพัฒนาสื่อหรือผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาสำหรับการสอนในแต่ละแบบ แต่ละผลิตภัณฑ์เหล่านั้นใช้ได้สำหรับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้มีการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การใช้โดยทั่วไป

2. การนำไปใช้ การวิจัยทางการศึกษามีช่องว่างที่เกิดขึ้นในระหว่างผลการวิจัยกับการนำผลการวิจัยไปใช้ได้จริง ผลการวิจัยจำนวนมากไม่ได้นำไปใช้ นักการศึกษาและนักวิจัยจึงหาทางลดช่องว่างด้วยวิธีการที่เรียกว่า “การวิจัยและพัฒนา”

อย่างไรก็ตาม การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาก็ไม่สามารถทดแทนการวิจัยทางการศึกษาได้ เพียงแต่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการวิจัยทางการศึกษาให้มีผลดีขึ้นต่อการจัดการศึกษา เป็นตัวเชื่อมเพื่อนำผลผลิตทางการศึกษาที่ได้ให้นำไปใช้ประโยชน์ในสถานศึกษาได้จริง การใช้ยุทธวิธีการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาให้ดีขึ้นจึงเป็นผลโดยตรงจากการวิจัยทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการวิจัยในระดับการวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยประยุกต์ก็ตาม จะให้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

การดำเนินการวิจัยและพัฒนา

ขั้นตอนที่สำคัญของการวิจัยและพัฒนา มี 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะดำเนินการพัฒนา

เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าจะดำเนินการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา
สิ่งใด ลักษณะ รายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการใช้เป็นอย่างไร โดยต้องกำหนดว่า

1.1 ตรงกับความต้องการอันจำเป็นหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีพอเพียงในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่มีทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนาหรือไม่

1.4 ผลิตภัณฑ์นั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรได้หรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะดำเนินการวิจัยและพัฒนา
ศึกษารูปแบบและวิธีการ เพื่อหาคำตอบและนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

3. การวางแผนการวิจัยและพัฒนา

ในขั้นนี้ประกอบด้วยกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์ การกำหนดงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร ระยะเวลาที่ต้องใช้ เพื่อการศึกษาหาความเป็นไปได้และพิจารณาถึงผลที่จะได้มาจากผลิตภัณฑ์อย่างรอบคอบ

4. พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลิตภัณฑ์

ขั้นนี้เป็นการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์การศึกษาตามที่วางแผนไว้ เช่น ถ้าเป็น
โครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น ก็จะต้องออกแบบหลักสูตร กำหนดโครงสร้าง
เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เอกสารคู่มือ ตลอดจนเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้เพื่อ
ทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ในโรงเรียน จำนวน 1 - 3 โรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก ใช้วิธีการประเมินโดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ รวบรวม
ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 1

เป็นการนำข้อมูลและผลการทดลองในขั้นที่ 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 2

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองหาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามวัตถุประสงค์ในโรงเรียนจำนวน 5 - 10 โรงเรียน อาจต้องทำการทดลองในเชิงปริมาณให้มากและหลายครั้ง มีการประเมินผลด้วยแบบประเมิน นำผลการประเมินก่อนเรียนหรือขณะเรียนและผลการประเมินหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์การใช้ผลิตภัณฑ์ อาจมีทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยก็ได้

8. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 2

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองในขั้นที่ 7 มาปรับปรุง แก้ไข

9. หากมีข้อบกพร่องทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3

เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงไปทดลองเพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์ โดยการนำไปใช้ในโรงเรียน 10 – 30 โรงเรียน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ครั้งที่ 3

นำผลที่ได้จากการทดลองในขั้นที่ 9 มาพิจารณาปรับปรุง เพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป โดยอาจเขียนรายงานการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการ นำเสนอผลงานในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ นำเผยแพร่ในหน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. เอกสารเกี่ยวกับสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง

2.1 ความหมายของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520 : 245)กล่าวถึง สไลด์ว่าเป็นภาพฉายโปร่งแสงซึ่งมีทั้งภาพเหมือนจริง สีและขาวดำ มีขนาดต่าง ๆ กัน บางชนิดมีขนาดใหญ่พอที่จะดูด้วยตาเปล่าได้อย่างชัดเจน แต่บางชนิดมีขนาดเล็กมากต้องดูด้วยที่ดู (Viewer) ซึ่งมีจอเล็กๆ อยู่ในตัวเองและมีแสงสว่างจากหลอดไฟภายในแต่ถ้านำไปใช้กับผู้เรียนเป็นกลุ่มจะต้องนำไปฉายด้วยเครื่องฉายตามขนาดของสไลด์นั้นๆ

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ (2520 : 1)กล่าวว่าสไลด์เป็นภาพถ่ายที่บันทึกในลักษณะที่เป็นภาพ Positive ซึ่งการบันทึกภาพเป็นสไลด์เป็นที่นิยมมากก็เพื่อวัตถุประสงค์และประโยชน์ทางการศึกษา การบันทึกภาพสารคดี การทำต้นฉบับเพื่อใช้ในงานพิมพ์และในด้านศิลปะ ทั้งนี้เพราะสไลด์มีคุณลักษณะพิเศษที่เหมาะสมหลายอย่าง เช่น มีขนาดกะทัดรัดเก็บง่าย ใช้สะดวก เมื่อใช้กับเครื่องฉายสามารถปรับขนาดภาพให้มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะดูได้อย่างชัดเจน นอกจากนั้นการบันทึกภาพโดยใช้สไลด์สี เป็นวิธีที่จะบันทึกภาพให้มีสีสันคล้ายจริงมากที่สุด

สันทัด ภีบาลสุข (2523 : 125) ได้ให้ความหมายของสไลด์ว่า เป็นภาพนิ่งโปร่งแสง ซึ่งแต่ละภาพแยกเป็นอิสระจากกันอาจจะเป็นการถ่ายภาพบนฟิล์มหรือเขียนบนแผ่นกระจกหรือแผ่นอะซีเตท อาจจะเป็ภาพสีหรือขาวดำก็ได้ แต่ละภาพใส่ไว้ในกรอบ (Frame) กระจกหรือพลาสติกตามขนาดหรือชนิดของสไลด์

ชม ภูมิภาค (2524 : 171) ได้สรุปความหมายของสไลด์ว่า สไลด์เป็นภาพโปร่งแสงที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก สไลด์มีขนาดโดยทั่วไปมีอยู่หลายชนิด คือ ขนาด $\frac{1}{4}$ นิ้ว , 2×2 นิ้ว , $2 \times \frac{1}{4}$ นิ้ว , $\frac{1}{4} \times 3 \frac{1}{4}$ นิ้ว , $3 \frac{1}{4} \times 4$ นิ้ว , 4×5 นิ้ว ซึ่งเป็นภาพที่ทำมาจากฟิล์มขนาด 35 มม. เป็นสีหรือขาวดำก็ได้ ไม่นิยมมีอักษรบรรยายใต้ภาพ

นอกจากนี้ สไลด์ มีความหมายตามพจนานุกรมการศึกษา(Dictionary of Education) หมายถึง วัสดุโปร่งแสงที่มีภาพเหมือนจริงผืนก้อยู่ระหว่างชั้นของภาพ ซึ่งใช้สำหรับภายในเครื่องฉายหรือดูจากแสงที่ส่องผ่าน ความหมายของสไลด์รวมถึงฟิล์มโพสิทีฟ (Positive) ที่ผืนก้อยู่ระหว่างกระจกด้วยและเป็นวัสดุทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ต้องใช้กับเครื่องมือประเภท Hardware (Good.1973 : 504)

สไลด์ ตามความหมายของหนังสือคู่มือเทคโนโลยีการศึกษา (Handbook of Educational Technology) กล่าวว่า สไลด์มีลักษณะเป็นแผ่นภาพที่บันทึกอยู่บนวัสดุโปร่งใส โดยลักษณะภาพถ่ายสไลด์ทั่วไปนั้นเป็นภาพ Positive โดยในแต่ละภาพจะใส่ไว้ในกรอบสไลด์ (Mounted) ซึ่งออกแบบสำหรับการนำเสนอบนจอสำหรับเครื่องฉายนั้นๆ (Ellington and Others.1993 : 242)

พจนานุกรมสื่อและการสื่อสาร (Dictionary of Media and Communication) ได้นิยามความหมายของสไลด์ (Slide) ว่าสไลด์เป็นภาพถ่ายที่ผลิตเพื่องานต้นฉบับ ภาพประกอบต่างๆหรือการบันทึกภาพต่างๆที่ต้องการความละเอียดของภาพถ่ายนั้นๆหรือผลิตขึ้นมาใหม่ตามความต้องการโดยมีลักษณะเป็นภาพโปร่งใสซึ่งสามารถส่องดูภาพที่บันทึกอยู่บนฟิล์มหรือบนกระจกได้ การถ่ายทำภาพสไลด์โดยทั่วไปถ่ายทำจากฟิล์มขนาด 35 มม.และในแต่ละภาพจะใส่ไว้ในกรอบสไลด์(Mounted)ที่ผลิตด้วยวัสดุกระจกหรือพลาสติกหรือโลหะซึ่งมีกระจกประกบก็มี ไม่มีกระจกประกบก็มี สำหรับการฉายบนจอโดยใช้เครื่องฉายสไลด์นั้นผู้ฉายจะต้องเรียงฟิล์มสไลด์ตามลำดับตามความต้องการที่ได้จัดลำดับไว้อย่างเป็นระบบ บางครั้งผู้ใช้อาจจะมีการใช้เทคนิคพิเศษในการฉายภาพในลักษณะต่างๆโดยอาจมีการเลื่อนภาพซ้อนกันให้เกิดความต่อเนื่องของภาพที่นำเสนอบนจอฉายโดยอาศัยเครื่องฉายอื่นเข้ามาช่วย ซึ่งในบางครั้งการนำเสนออาจจะมีเครื่องฉายมากกว่า 1 เครื่องฉายได้ เรียกว่า สไลด์มัลติวิชั่น (Weiner.1996: 562)

นิพนธ์ สุขปรีดี (2528 : 114 - 115) ได้ให้ความหมายของสไลด์ว่า เป็นภาพนิ่งชนิดโปร่งแสงที่ทำจากฟิล์มPositive ขาวดำหรือสีก็ได้ สไลด์มีขนาดต่างๆกันแต่ที่นิยมใช้ในการเรียนการสอน คือ ขนาดกรอบ 2×2 นิ้ว โดยใช้ฟิล์มขนาด 35 มม.ในการถ่ายทำ ตัดฟิล์มออกเป็น

แต่ละภาพ เข้ากรอบกระดาษ โลหะหรือพลาสติก ถ้าไม่ใช้วิธีถ่ายรูป ก็อาจใช้แผ่นพลาสติกใส หรือแผ่น Acetate ใส เขียนด้วยสีเมจิกหรือหมึกเป็นภาพลายเส้นแล้วเข้ากรอบให้ได้ขนาดที่จะเข้าเครื่องฉายได้ เมื่อจะใช้ก็นำไปฉายกับเครื่องฉายสไลด์

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 253 - 254) ได้กล่าวถึงสไลด์ว่าเป็นวัสดุฉายประเภท ภาพนิ่ง มีลักษณะเป็นแผ่นภาพโปร่งใสที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก สไลด์ที่ใช้กันอยู่มี ขนาดกรอบ 2" x 2", 2³/₄" x 2³/₄" และ 3¹/₄" x 4" ซึ่งเรียกว่า Lantern Slide แต่ขนาดมาตรฐาน ที่นิยมใช้กันทั่วไป คือ ขนาดกรอบ 2" x 2" ซึ่งเป็นสไลด์ที่มักทำด้วยวิธีการถ่ายภาพด้วยฟิล์ม ขนาดต่าง ๆ กันทำได้ทั้งภาพสีและขาวดำใส่ไว้ในกรอบกระดาษหรือพลาสติกหรือโลหะ มีกระจก ประกบก็มี ไม่มีกระจกประกบก็มี ฟิล์มสไลด์ที่ใช้มีขนาดต่าง ๆ กัน มีฟิล์มเบอร์ 135 เรียกว่า ขนาดมาตรฐาน ,ฟิล์มเบอร์ 135 ขนาดครึ่งกรอบ,ฟิล์มเบอร์126 และ 110 ปัจจุบันมีกรอบสไลด์ ขนาดใหญ่ฉายด้วยสารแม่เหล็กไว้โดยรอบสำหรับใช้บันทึกเสียงประกอบสไลด์ภาพนั้นๆ มี เครื่องฉายเฉพาะซึ่งเรียกว่า "Sound on Slide Projector Recorder" มีจำหน่ายในสหรัฐอเมริกา ทำให้การใช้สไลด์ประกอบเสียงสะดวกขึ้นมาก

จริยา เหนียนเฉลย (2535 : 22) กล่าวถึง สไลด์ (Slide) หมายถึง ภาพนิ่งที่มีลักษณะ โปร่งใสทำจากฟิล์มถ่ายภาพ ภาพที่ได้จะเป็นภาพตรง (Positive) มองเห็นได้เช่นเดียวกับภาพ จริง มีทั้งสไลด์สีและขาวดำ มีขนาดต่าง ๆ กัน แต่ขนาดที่นิยมมากที่สุดคือ ขนาด 2 x 2 นิ้ว ทำ จากฟิล์มถ่ายภาพขนาด 35 มม.เนื่องจากสไลด์เป็นภาพนิ่งที่มีขนาดเล็ก มองเห็นไม่ชัดเจนด้วยตาเปล่าจำเป็นต้องมีแสงสว่างส่องผ่าน ดังนั้นการดูภาพสไลด์จะต้องดูผ่านเครื่องดูสไลด์ (Viewer)และถ้าต้องการให้ภาพมีขนาดใหญ่เพื่อการชมของผู้ดูจำนวนมากจะต้องใช้เครื่องฉาย สไลด์ (Slide projector) ช่วยฉายให้มีขนาดใหญ่มากขึ้นได้ตามความต้องการ

มีชัย คุณาวุฒิ (2540 : 120)กล่าวว่าสไลด์เป็นสื่อวัสดุฉายประเภทภาพนิ่ง มีลักษณะ เป็นแผ่นภาพโปร่งใสที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก มีขนาดกรอบ 2"x2" , 2³/₄" x 2³/₄" และ 3¹/₄" x 4" แต่ขนาดมาตรฐานที่นิยมใช้กันทั่วไปในขณะนี้ คือขนาดกรอบ 2"x2" ซึ่งเป็น สไลด์ที่มักทำด้วยวิธีการถ่ายภาพด้วยฟิล์มขนาดต่าง ๆ กัน ทำได้ทั้งภาพสีและขาวดำใส่ไว้ใน กรอบหรือเฟรมกระดาษหรือพลาสติกหรือโลหะ มีกระจกบาง ๆ ประกบก็มี

ความหมายของสไลด์ประกอบเสียง

สมพงษ์ ศิริเจริญและคณะ (2515 : 187) ได้กล่าวถึงสไลด์ประกอบเสียงว่า เป็นภาพ โปร่งแสงที่มีภาพบันทึกอยู่บนฟิล์มหรือกระจก มีขนาดปกติ 2" x 2" หรือ 3¹/₄" x 4" วิธีการ อย่างหนึ่งในการใช้สไลด์ให้เกิดผลดี ก็คือการบันทึกเสียงประกอบสไลด์ตามลำดับที่ผู้ผลิตสไลด์ เรียงลำดับไว้ จะเป็นเสียงบรรยายหรือเสียงดนตรีก็ทำได้ เมื่อเวลาฉายก็เปิดเสียงที่บันทึกไว้ ฟังไปด้วย

เสวก มีทอง (2527 : 8 - 9) ได้กล่าวถึงสไลด์เทปไว้ว่าเป็นภาพสไลด์สี มีลักษณะเป็นภาพโพสิทีฟ(Positive)โปร่งแสง ในการสอนจะนำภาพสไลด์นี้ฉายด้วยเครื่องฉายสไลด์แบบอัตโนมัติให้ภาพปรากฏบนจอสีขาวพร้อมกับมีเสียงคำบรรยายจากเทปบันทึกเสียงแบบดัดแปลง โดยให้คำบรรยายตรงกับภาพ การเปลี่ยนภาพสไลด์จะเปลี่ยนด้วยเครื่องมือ ที่เรียกว่า เครื่องสัมพันธ์สไลด์ (Slide Synchronizer) โดยอาศัยสัญญาณเปลี่ยนที่อยู่ในเทปซึ่งได้ทำให้สัมพันธ์ (Synchronized) กันไว้ก่อนแล้ว ทำให้ภาพที่ปรากฏบนจอกับคำบรรยายสอดคล้องกันและภาพจะเปลี่ยนไปตามลำดับของเรื่องอย่างสอดคล้องกันโดยอัตโนมัติเป็นช่วงๆไปจนจบเรื่อง

สยาม เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ (2529 : 30 - 35) ได้กล่าวถึงสไลด์ประกอบเสียงว่ามีชื่อเรียกได้หลายอย่าง เช่น Slide - Sound ,Slide - Tape Program หรือ Slide - Sound Program ถึงแม้ว่าสไลด์ประกอบเสียงจะมีชื่ออย่างไรก็ตาม ความหมายก็คือ การฉายสไลด์ประกอบเสียงเพื่อให้ได้ภาพที่ได้จากการฉายด้วยฟิล์มสไลด์ที่ถ่ายภาพมาแล้ว นำไปล้างตามกระบวนการล้างสไลด์และทำการบันทึกเสียงจากเครื่องบันทึกเสียงสัมพันธ์แบบอัตโนมัติ

สุนันท์ ปัทมาคม (2530 : 18) ได้ให้ความหมายของสไลด์ประกอบเสียงว่า หมายถึง สื่อประสม (Multi - Media) ประเภทหนึ่งที่สามารถมองเห็นภาพและได้ยินเสียงพร้อมกัน ภาพที่เห็นและเสียงที่ได้ยินนั้นต่างก็ส่งเสริมซึ่งกันและกันทำให้เข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวในตอนนั้นๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

วารินทร์ รัตมีพรหม (2531 : 108) กล่าวว่าสไลด์ 2" x 2"ประกอบเสียงเป็นสื่อประสมที่สามารถผลิตขึ้นได้ไม่ยากนัก นำมาใช้ได้ง่ายและสามารถนำไปเรียนแบบเอกัตบุคคลหรือประกอบการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม สไลด์ประกอบเสียงชุดใดที่จัดทำอย่างดีก็จะให้คุณค่าต่อกระบวนการเรียนรู้อย่างมาก ซึ่งสไลด์ชุดอาจเรียกว่าเป็นสไลด์โปรแกรมและถ้ามีเสียงประกอบก็อาจเรียกว่าสไลด์ประกอบเทปหรือสไลด์ประกอบเสียงก็ได้ ซึ่งมักใช้ในความหมายคล้ายกันคือหมายถึง สไลด์ชุดเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่งโดยอาจเป็นเรื่องสั้นหรือเรื่องยาวก็ได้ชุดหนึ่งจึงอาจมีได้ 10 ภาพ 20 ภาพหรืออาจถึง 100 ภาพ สไลด์ประกอบเสียงจะมีเทปคำบรรยายประกอบซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ชมได้เข้าใจเนื้อหาในสไลด์ชุดนั้นเป็นอย่างดี

จากความหมายข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า สไลด์ หมายถึง ภาพที่บันทึกลงบนวัสดุโปร่งแสง เช่น ฟิล์มหรือกระจก เป็นภาพเหมือนจริง (Positive) มีทั้งสีและขาวดำ ใช้สำหรับฉายด้วยเครื่องฉายสไลด์ มีขนาดต่างๆกันตามความต้องการในการใช้งาน ในวงการศึกษานิยมใช้ขนาด 2" x 2"และถ้านำสไลด์หลายๆภาพมาเรียงติดต่อกันทำให้เป็นเรื่องราวประกอบกับการบันทึกเสียงบรรยายโดยใช้เครื่องบันทึกเสียงแล้วฉายให้ภาพและเสียงสัมพันธ์กัน เรียกว่า สไลด์ประกอบเสียง ซึ่งจะทำให้เกิดคุณค่าในการสื่อความหมายเรื่องราวต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ลักษณะของสไลด์

ลักษณะของสไลด์ แบ่งได้เป็น 4 ชนิด (เกศินี. 2523 :196 - 197) ดังนี้

1. สไลด์สีธรรมชาติ ผลิตได้จากฟิล์มสีธรรมชาติ มีหลายขนาดตามลักษณะของงาน สไลด์สีธรรมชาติขนาดเล็กอาจนำไปทำเป็นต้นแบบผลิตภาพหรือสไลด์ขนาดใหญ่ขนาด 11 x 14 นิ้วได้ สไลด์สีบางชนิดสามารถล้างเองหรือส่งบริษัทล้างในประเทศ แต่บางชนิดปัจจุบันต้องล้างต่างประเทศ ฟิล์มสไลด์ก็ยังมีทั้งชนิดถ่ายด้วยแสงแดดและแสงไฟฟ้า

ปัจจุบันมีกล้องถ่ายและเครื่องฉายสไลด์แบบสามมิติ โดยใช้กล้องถ่ายภาพครั้งละสองภาพพร้อมกัน เมื่อดูจะเห็นภาพชัดแบบสามมิติเหมือนจริงเห็นส่วนลึกส่วนตื้นของภาพ ดังนั้น สไลด์สีธรรมชาติจึงได้รับความนิยมใช้ทั้งการโฆษณาและทางการศึกษา

2. สไลด์ขาว - ดำ ผลิตได้สะดวก รวดเร็ว มีหลายขนาดที่นิยม คือ ขนาด 35 มม. และ 3 1/4 x 4 นิ้ว สไลด์ชนิดนี้มีสองแบบ คือ

2.1 แบบโพสิทีฟ เป็นภาพที่ฉายออกมาได้ภาพเหมือนจริง คล้ายภาพขาวดำ

2.2 แบบเนกาทีฟ เป็นภาพที่คล้ายฟิล์มที่นำไปขยายภาพ เหมาะกับการถ่ายตัวหนังสือหรือภาพลายเส้น ผลิตได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัด แต่สไลด์ขาวดำทุกชนิดไม่ได้รับความนิยมเพราะไม่ค่อยดึงดูดสายตาผู้ชม

3. สไลด์ชนิดระบายสี ทำจากฟิล์มหรือกระจกขาวดำ พื้นดำตัวใส ใช้สีระบายรูปขาวดำ ระบายพื้น เหมาะกับงานลายเส้นหรือเสนอคำเช่นเดียวกับสไลด์ขาวดำ ผลิตง่าย ราคาไม่แพง มีความทนทานสูง สีไม่ซีดแต่ความสวยงามมีน้อย ต้องใช้ฝีมือในการผลิต การทำสำเนาลำบากและไม่ได้รับความนิยมเท่าสไลด์สีธรรมชาติ

4. สไลด์ชนิดตัวใสพื้นสีหรือตัวสีพื้นใส นิยมใช้มากพอสมควร มีคุณภาพดี แต่การลงทุนค่อนข้างสูง อาจทำจากฟิล์มไดอะโซ (Diaz Film) ส่วนมากนิยมใช้ตัวใสพื้นสีฟ้า รักษาได้ง่าย ทนทาน มีทั้งขนาด 35 มม. และแผ่นใหญ่ที่เรียกว่า แผ่นภาพโปรงแสงใช้กับเครื่องฉายข้ามศีรษะ

รูปแบบของสไลด์ที่นิยมใช้กันในการศึกษา คือสไลด์ที่ผลิตจากฟิล์มสีธรรมชาติชนิดโพสิทีฟ (Positive) ซึ่งให้ภาพและสีเหมือนจริงตามธรรมชาติ โดยมากจะถ่ายภาพด้วยกล้องถ่ายภาพแบบสะท้อนภาพเลนส์เดี่ยวชนิดที่ใช้ฟิล์มขนาด 35 มม. สไลด์ที่ผลิตออกมาสำเร็จจะผนึกกรอบกระดาษหรือกรอบพลาสติกเรียบร้อย มีขนาด 2 x 2 นิ้ว (วาสนา ชาวหา.2522 :173)

ลักษณะของภาพสไลด์

ภาพสไลด์เป็นประเภทภาพนิ่ง (Still Picture) นอกเหนือจากแสงสว่างและความมืดของห้องฉายที่ช่วยกระตุ้นความสนใจแล้ว ภาพสไลด์ที่ดียังมีคุณค่าทางการศึกษาเช่นเดียวกับรูป

ภาพซึ่ง วิททิช และชูลเลอร์ (Wittich and Schuller. 1967 : 87 - 92) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาพที่ดีสำหรับการใช้ประกอบการเรียนการสอน สรุปไว้ 4 ลักษณะ คือ

1. การจัดองค์ประกอบดี (Good Composition) ซึ่งจะเกี่ยวกับความสมดุล ตำแหน่งทิศทางของเส้นต่างๆ การกำหนดแสง เงา และจุดสนใจของภาพบางชนิด เช่น ภาพฝูงชน ภาพรูปทรงเรขาคณิต อาจไม่จำเป็นต้องมีจุดสนใจเพราะจุดมุ่งหมายของภาพต้องการแสดงรายละเอียดในจุดต่างๆเท่าเทียมกัน
2. ภาพมีสีสมจริง (Effective Colour) สีต่างๆ ในภาพจะต้องตรงกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ สีที่ใช้ในภาพสำหรับเด็กเล็กควรเน้นไปในทางสีแท้ เช่น สีแดง น้ำเงิน เขียว ม่วงและสีอ่อนของสีเหล่านี้ จากผลการวิจัยพบว่าสีช่วยเร้าความสนใจแต่ถ้าสีไม่ตรงกับความเป็นจริงจะทำให้การสื่อความหมายผิดไป ภาพบางอย่างที่สีไม่มีความจำเป็นก็อาจใช้เป็นภาพขาวดำก็ได้เพราะภาพขาวดำมีสเกลสีค่อยๆไล่สีจากสีดำไปสีขาวทำให้ภาพมีสีอ่อนแก่ได้เพิ่มความสนใจได้อีกด้วย
3. การผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Technique) ซึ่งเป็นคุณค่าทางด้านศิลปะและการถ่ายทำเพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความประทับใจ
4. ภาพมีความตัดกันและคมชัด (Good Contrast and Sharpness) ภาพที่มีความตัดกันและคมชัด จุดสนใจของภาพเด่นชัดขึ้นจากพื้นหลัง จะทำให้ดูน่าสนใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ยิ่งขึ้น

2.3 คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียง

ไคเลอร์ (Keiler.1960 : 310 - 315) ได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กสามารถเรียนได้ดีขึ้นเมื่อใช้วัสดุประเภทที่ใช้กับเครื่องฉายเป็นอุปกรณ์การสอน และได้สรุปว่าความมืดและแสงเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจต่อบทเรียนอยู่ตลอดเวลา เป็นผลให้การเรียนดีขึ้นด้วย

แฮสและแพคเกอร์ (Hass and Packer.1964 : 4) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ในด้านการสอนไว้ ดังนี้

1. สามารถรวบรวมจุดสนใจของผู้เรียนได้ดี
2. ช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียน
3. เป็นการช่วยเสริมบทเรียน
4. ทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้
5. สามารถฉายให้ดูซ้ำได้ทันทีเมื่อต้องการ

6. ใช้เสนอบทเรียนใหม่ต่อไป
7. ครูและนักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้

วิททิช และชุลเลอร์ (Wittich and Schuller.1967 : 355 - 357) ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณค่าของสไลด์โดยทั่วไป คือ

1. เป็นภาพนิ่งซึ่งเป็นสื่อที่มีคุณภาพสูงในการสอน จะแยกฉายหรือเรียงลำดับภาพใหม่ก็ย่อมทำได้
2. เสนอภาพได้อย่างกว้างขวาง เช่น ภาพถ่าย การ์ตูน แผนภูมิ แผนที่ และตาราง
3. เป็นที่รวมจุดสนใจของผู้เรียน
4. สามารถผลิตได้ทั้งที่เป็นสีและขาวดำ
5. ผลิตได้ง่าย ครูผลิตเองได้และมีจำหน่ายในราคาถูก
6. สะดวกในการจัดฉาย
7. ไม่ต้องใช้ห้องฉายที่มีความมืดมาก
8. ใช้สอนได้กว้างขวางทุกสาขาวิชา

เคมปี (Kemp.1968 : 32) ได้กล่าวสรุปถึงคุณค่าของสไลด์ ไว้ดังนี้

1. ใช้เพียงเทคนิคการถ่ายภาพด้วยฟิล์มและเข้ากรอบเท่านั้น
2. ให้สีสันสวยงามเป็นจริงเหมือนต้นแบบ
3. ถ่ายด้วยกล้องใช้ฟิล์ม 35 มม. สำหรับสไลด์ที่ใช้โดยทั่วไป
4. สามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยได้ง่าย
5. สะดวกในการเก็บรักษาและจัดเพื่อนำเสนอในโอกาสต่าง ๆ
6. มีประโยชน์ต่อการใช้สูงเมื่อเก็บในถาดและฉายด้วยเครื่องฉายอัตโนมัติ
7. สามารถใช้ร่วมกับเทปคำบรรยายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้
8. สามารถใช้ได้ทั้งเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล

เดล (Dale.1969 : 439) ได้สรุปคุณค่าของการใช้สไลด์ประกอบการสอนไว้ ดังนี้

1. นักเรียนจำนวนมากสามารถมองเห็นและศึกษาจากภาพเดียวกันในเวลาเดียวกัน
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดเมื่อได้เห็นภาพอย่างชัดเจน

3. สามารถควบคุมและดึงดูดความตั้งใจของผู้เรียน เนื่องจากความมืดของห้อง ป้องกันมิให้เห็นสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ทำให้จุดสนใจอยู่ที่ภาพที่ปรากฏบนจอ

4. ใช้ในการเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือการศึกษาด้วยตนเอง

นอกจากนี้สไลด์ยังมีคุณสมบัติคล้ายกับฟิล์มสตริปซึ่งมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน หลายประการตามหลักของ บราวน์ (Brown. 1983 : 220 - 221) ดังนี้

1. ให้ความรู้และความเข้าใจความหมายของคำโดยการเชื่อมโยงกับวัตถุหรือของจริง
2. ใช้ประกอบการสอนได้หลายวิชาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับ

มหาวิทยาลัย

3. ให้ประสิทธิผลเช่นเดียวกับภาพยนตร์ในการประกอบการสอนรายละเอียดเกี่ยวกับข้อเท็จจริง

4. มีความเหมาะสมที่จะใช้สอนเรื่องราวที่ต้องการความร่วมมือจากผู้เรียน
5. ให้ประสิทธิผลสูงเมื่อใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ ในการเรียนการสอน

โรนัลด์ (Ronald. 1992 : 31) กล่าวถึงข้อได้เปรียบของสไลด์ไว้ คือ

1. ภาพสไลด์จะให้สีสันสวยงาม
2. ภาพสไลด์สามารถทำเพิ่ม (Copy) ขึ้นได้ด้วยคุณภาพที่ยังดีเหมือนต้นฉบับ
3. ภาพสไลด์สามารถเก็บรักษาและนำออกมาใช้ได้ง่าย พกพาสะดวกเพราะมีขนาดเล็ก ไม่ใหญ่โตเกินไป
4. ภาพสไลด์สามารถสร้างสรรค์ให้ใกล้เคียงกับข้อมูลได้ง่าย
5. ภาพสไลด์สามารถนำเสนอได้ด้วยการทำเทคนิคพิเศษ (Special Effect) ซึ่งจะช่วยให้ภาพน่าดู น่าสนใจมากขึ้น
6. การนำเสนอในเรื่องที่ต้องการเน้นในสิ่งที่ถูกต้อง การนำเสนอด้วยสไลด์จะประหยัดที่สุดในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนแยกแยะสิ่งที่แท้จริงคืออะไร

ในประเทศไทย ไพโรจน์ เบาใจ (2521:1) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

1. สามารถใช้เร็วและรวมความสนใจของผู้เรียนได้ดี
2. มีความสะดวกในการฉายและไม่ต้องการห้องฉายที่มีมืดมากนัก
3. ให้ภาพที่มีสีสันสวยงาม
4. การผลิตก็สามารถทำได้ง่ายและราคาไม่แพงมากนัก

5. สามารถดูซ้ำๆ กันได้อย่างสะดวก
6. การเก็บรักษาก็ทำได้ง่ายและสะดวก เพราะกินเนื้อที่น้อยและมีคุณภาพคงทน เก็บไว้ใช้ได้นาน
7. ใช้แทนหรือลดขนาดอุปกรณ์อื่นๆ เช่น แผนที่ แผนภูมิ หุ่นจำลองและของจริงที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนในห้องเรียนได้
8. ใช้สอนได้กว้างขวางทุกวิชาและทุกระดับชั้น
9. ใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่นๆ ได้อย่างกว้างขวาง

เกศินี โชติกเสถียร (2523 : 200) ได้สรุปคุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการสอน ไว้ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องที่จะเรียน
2. ใช้ประกอบการสอนได้ทุกระบวนวิชา
3. ใช้ง่ายและสะดวก ฉายในห้องที่ไม่มีดนักก็ได้
4. ใช้ศึกษาได้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล
5. ผู้เรียนสามารถดูภาพได้นานเท่าที่ปรารถนา และสามารถดูซ้ำๆ ได้สะดวก เมื่อต้องการทบทวน

นอกจากนี้ คุณค่าของสไลด์ถ้าแยกออกเป็นลักษณะเด่นๆ จะแยกได้ 2 ลักษณะ คือ

1. คุณค่าของสไลด์ต่อการเรียนการสอน
 - 1.1 ได้รับความสนใจและเป็นที่รวมจุดสนใจของผู้เรียน
 - 1.2 ใช้สอนนักเรียนจำนวนมากหรือรายบุคคลก็ได้
 - 1.3 ใช้ประกอบการสอนได้หลายวิชาทุกระดับชั้น
 - 1.4 ใช้แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี
 - 1.5 ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนได้และจะศึกษานานเท่าใดก็ได้
 - 1.6 ให้ความรู้ความเข้าใจความหมาย โดยการเชื่อมโยงกับวัตถุหรือสิ่งของ
 - 1.7 ใช้แทนหรือเปลี่ยนขนาดของอุปกรณ์ที่มีขนาดไม่เหมาะสมกับห้องเรียนได้
2. คุณลักษณะพิเศษของสไลด์ เมื่อเทียบกับสื่ออื่นๆ
 - 2.1 ผลิตง่าย ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำ
 - 2.2 สะดวกต่อการเตรียมการใช้
 - 2.3 เก็บรักษาง่ายไม่เปลืองและเก็บได้นาน
 - 2.4 สามารถตัดต่อเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2.5 ไม่ต้องใช้ห้องฉายที่มีดมากนัก

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 254) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ที่มีต่อการเรียนการสอน คือ

1. ใช้ศึกษาได้กับทุกขนาดกลุ่มผู้เรียน เช่น ใช้กับรายบุคคล กลุ่มขนาดเล็ก กลุ่มขนาดกลางและกลุ่มขนาดใหญ่
2. ผู้เรียนสามารถที่จะดูภาพได้นานเท่าที่ต้องการ
3. ผู้เรียนสามารถที่จะดูภาพซ้ำกี่ครั้งก็ได้
4. เป็นแหล่งความรู้ที่ผู้เรียนจะได้ศึกษาสิ่งต่าง ๆ จากสไลด์
5. การเก็บรักษาสะดวก ใช้เนื้อที่น้อย
6. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและประทับใจต่อบทเรียนมากขึ้น

คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงในด้านการเรียนการสอน

ได้มีผู้ให้ความเห็นในเรื่องคุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงในด้านการเรียนการสอนไว้มากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น

อำนาจ ขำปรามค์ (2520:10 - 11)กล่าวว่าได้มีผู้วิจัยและศึกษาถึงคุณค่าทางการเรียนการสอนโดยทั่วไปของสไลด์ประกอบเสียงไว้หลายประการ พอสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยในการสร้างความสนใจของผู้เรียน
2. ช่วยให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น
3. ทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ข้อความจริง
4. เป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการสอนคนเป็นจำนวนมาก ๆ
5. ช่วยสร้างความรู้สึกระทึกใจที่ลึกซึ้งและกินเวลานาน

ประทีน คล้ายนาค (2527 : 94) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงไว้ ดังนี้

1. สามารถฉายให้ดูซ้ำได้หลายครั้งจนกว่าจะเข้าใจ
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งต่าง ๆ ได้นาน
3. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและค่านิยมต่าง ๆ ได้
4. ทำให้บทเรียนมีความหมายมากขึ้น นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดีและถูกต้องมากกว่าการฟังอย่างเดียว
5. สามารถตัดต่อและต่อเติมเนื้อหาบางตอนได้ใหม่ ในกรณีที่บางภาพหรือบางตอนล้าสมัย จึงทำให้สไลด์ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

6. การทำสไลด์เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับความสะดวกและประโยชน์ที่จะได้รับ

ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ (2528 : 273 - 275) ได้สรุปคุณค่าของสไลด์ไว้ ดังนี้

1. สไลด์เป็นสื่อการสอนชนิดที่เป็นภาพนิ่ง มีคุณค่าทางการเรียนการสอนทางด้านทัศนะ (ภาพ) ที่ไม่ต้องการภาพที่มีลักษณะอาการเคลื่อนไหว
2. ช่วยส่งเสริมบทเรียนให้บทเรียนมีคุณค่า ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างกว้างขวาง
3. ช่วยส่งเสริมให้บทเรียนสมบูรณ์และมีความหมายมากขึ้น ช่วยประกอบการอธิบายของครูให้เข้าใจได้ชัดเจนและง่ายขึ้น
4. จะฉายนานเท่าไรตามที่ต้องการในขณะที่ดำเนินการอภิปรายอยู่ก็ได้ จะฉายภาพสลับภาพหรือย้อนภาพต้นๆก็ได้สะดวกกว่าฟิล์มสตริป
5. เครื่องฉายสไลด์ใช้ง่าย เก็บรักษาได้ง่าย สะดวกในการใช้

วารินทร์ รัชมีพรหม (2531 : 87) กล่าวถึง คุณค่าของสไลด์ประกอบเสียงไว้หลายประการ เช่น

1. เปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจมากขึ้น
2. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและเสียงที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องราวต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
3. ทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนหลายอย่าง เช่น แบบเรียน คำบรรยาย คู่มือ แบบฝึกหัด ภาพและเสียงประกอบ ย่อมทำให้เกิดความจำได้ดียิ่งขึ้นและยาวนานกว่าการใช้สื่อเพียงอย่างเดียว
4. สไลด์ประกอบเสียงสามารถนำมาเป็นสื่อที่ใช้เรียนเพียงคนเดียว เรียนเป็นกลุ่มเล็กหรือเป็นกลุ่มใหญ่ได้
5. สามารถนำมาดูซ้ำได้อีกเมื่อต้องการ เพื่อทบทวนเตือนความจำหรือเพื่อการประเมินผล
6. ทำให้ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเป็นเวลานานกว่าสื่อประเภทอื่นและยังก่อให้เกิดความรู้สึกว่าผู้เรียนได้มีประสบการณ์ร่วมกัน
7. สไลด์ประกอบเสียงที่ผลิตขึ้นโดยมีหลักการที่ดี วางแผนเป็นอย่างดี ผลิตเป็นอย่างดีโดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีทางจิตวิทยาอยู่เบื้องหลัง จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่ดีมาก

8. สไลด์ประกอบเสียงนั้นสามารถทำสำเนา (Duplicate) ได้ จึงทำให้ผู้เรียนที่อยู่ในที่ต่างๆหรืออยู่ในที่ห่างไกลกันอาจได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นอย่างเท่าเทียมกัน

ณรงค์ สมพงษ์ (2535 : 160) ได้กล่าวถึงข้อดีของสไลด์ประกอบเสียงไว้ ดังนี้

1. สามารถผลิตด้วยคนเพียงคนเดียว เพียงแต่คนนั้นสามารถถ่ายรูปเป็นเท่านั้นก็สามารถผลิตสไลด์ได้
2. สไลด์ให้ภาพที่เป็นสีธรรมชาติตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด
3. การเรียงลำดับสไลด์สามารถสับเปลี่ยนได้ง่าย เพื่อให้เหมาะกับเวลาและความต้องการเฉพาะคราว
4. สไลด์สามารถเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย (Update) ทันต่อเหตุการณ์ได้ง่าย โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือเครื่องใช้ราคาแพงในการผลิต
5. ผู้บรรยายสามารถควบคุมเวลาในการบรรยายสไลด์แต่ละแผ่นให้ยาวนานเท่าไรก็ได้ จึงทำให้สามารถยืดหยุ่นในการใช้ได้มาก
6. สไลด์มีขนาดเล็กสะดวกต่อการเก็บรักษา
7. สไลด์สามารถผลิตได้ง่ายและมีราคาถูก

คุณสมบัติของสไลด์

ในแง่ของการรับรู้ สไลด์เป็นภาพฉายโปร่งแสง ภาพของสไลด์ที่ปรากฏบนจอพร้อมกับเสียงบรรยายประกอบทำให้ผู้เรียนรับรู้ทั้งโสตสัมผัสและจักขุสัมผัส ย่อมทำให้การรับรู้เกิดได้มาก มีความเข้าใจอย่างชัดเจน (บริษัทโกดัก.2519 : 239) และเกิดความบันเทิงไปพร้อมๆกัน จากการที่ผู้เรียนได้รับรู้ทั้งโสตสัมผัสและจักขุสัมผัสนี้ จึงทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง ในเนื้อหาที่ไม่ใช่ข้อจำกัดของสไลด์ (Wittich and Schuller.1973 : 398) นอกจากนั้นราคาในการผลิตถูกกว่าภาพยนตร์แต่ใช้ได้ดีเกือบเท่าเทียมกัน คุณค่าทางการศึกษาเท่ากับรูปภาพแต่เก็บรักษาและทำสำเนาได้ง่ายกว่า สไลด์จึงมีประสิทธิภาพทางการศึกษาสูงกว่ารูปภาพ สามารถใช้กับกลุ่มผู้เรียนใหญ่ๆได้ในเวลาเดียวกัน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์.2520:250) ในปัจจุบันมีเครื่องฉายชนิดที่ไม่ต้องใช้ไฟฟ้า ทำให้สะดวกกับทุกสถานที่ นอกจากนั้นในขณะฉายสามารถเปลี่ยนรูปหรือสับรูปกันได้ตามความต้องการ

ดังนั้นในการเลือกใช้สไลด์ประกอบเสียงให้เกิดประโยชน์ในการศึกษานั้น อลงกรณ์ นิยะกิจ (2529 : 22 - 24) ได้รวบรวมไว้ ดังนี้

1. สไลด์ผลิตง่าย ขบวนการผลิตไม่ซับซ้อน
2. สามารถเรียงลำดับได้ตามความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน

3. ใช้ประกอบการสอนได้ทุกวิชา ทุกชั้น
4. ใช้ร่วมกับอุปกรณ์อื่นๆได้อย่างกว้างขวาง
5. ใช้สร้างความสนใจให้ผู้เรียนติดตามบทเรียน
6. ใช้สอนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลได้
7. ใช้ลดหรือเพิ่มขนาดของอุปกรณ์อื่นๆที่มีขนาดใหญ่หรือเล็กมาก
8. ใช้แทนการสาธิตได้
9. ใช้ง่าย เก็บรักษาง่าย ไม่เปลืองเนื้อที่
10. ใช้ในการแนะนำบทเรียนใหม่หรือสรุปบทบทวนบทเรียน
11. ใช้ประกอบการสอนทักษะต่างๆได้ดี เช่น แสดงวิธีทำสิ่งต่างๆให้เป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน

12. ใช้ฉายภาพนานเท่าใดก็ได้ ฉายซ้ำเมื่อต้องการ
13. ใช้ประกอบการอธิบายของครู
14. ใช้สร้างความประทับใจได้ลึกซึ้ง กินเวลานาน
15. ใช้ในห้องที่ไม่ต้องการความมืดมากนัก
16. ช่วยทดสอบความเข้าใจของนักเรียน
17. ช่วยส่งเสริมบทเรียนให้สมบูรณ์ขึ้น
18. ช่วยเป็นรากฐานให้เข้าใจสัญลักษณ์ได้รวดเร็ว
19. เป็นภาพหนึ่งที่มีคุณค่าในการสอน
20. ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำ
21. ช่วยให้ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมได้

จากคุณสมบัติต่างๆรวมทั้งประโยชน์และคุณค่าที่กล่าวมาแล้วนั้น สามารถจะสรุปคุณค่าของสไลด์และสไลด์ประกอบเสียงที่มีต่อการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1. สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน ดึงดูดความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเรื่องที่เรียนได้เป็นอย่างดี และมีความคงทนในการเรียนรู้
2. สามารถใช้สอนได้กว้างขวางในทุกสาขาวิชาและทุกระดับชั้น
3. สามารถใช้ประกอบกับสื่ออื่นๆและเป็นสื่อร่วมกับวิธีการสอนแบบต่างๆได้เป็นอย่างดีเกิดประสิทธิผล เช่น ชุดการสอน บทเรียนโปรแกรม
4. ผู้เรียนจำนวนมากสามารถมองเห็นและศึกษาจากภาพเดียวกันในเวลาเดียวกัน
5. การผลิตสามารถทำได้ง่าย ราคาไม่แพง และให้ภาพที่มีสีสวยสดงดงาม

6. ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด เห็นเรื่องราวที่จะเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น
7. สามารถใช้ในการแก้ปัญหาในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลและการขาดแคลนครูผู้สอน
8. สามารถใช้แทนการสาธิต ลดระยะเวลาในการเรียนการสอน
9. ทำให้ผู้เรียนได้เห็นทั้งภาพและฟังเสียงไปพร้อมๆกัน ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองในระยะเวลาที่ต้องการ
11. การเก็บรักษาง่าย สะดวก ไม่ยุ่งยากและสามารถใช้ได้นาน นำไปใช้ได้ง่าย
12. สามารถตัดต่อ เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมภาพให้เหมาะสมได้ตามความต้องการ ทำให้สไลด์ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
13. ใช้ลดขนาดของอุปกรณ์หรือสื่อการเรียนการสอนที่มีขนาดใหญ่ เช่น แผนที่ ภาพประกอบ ของจริง หุ่นจำลอง เป็นต้น
14. สามารถนำมาดูซ้ำได้อีกเมื่อต้องการ เพื่อทบทวนบทเรียน
15. สไลด์ประกอบเสียงที่ผลิตขึ้นโดยมีหลักการที่ดี มีการวางแผนและผลิตเป็นอย่างดี โดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีทางจิตวิทยาอยู่เบื้องหลัง จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่ดีมาก

นอกจากนี้สไลด์ประกอบเสียงยังมีอิทธิพลในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เป็นสื่อที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ซึ่งบางครั้งผู้สอนไม่สามารถสร้างแรงจูงใจได้ดีเท่าสไลด์ประกอบเสียงเพราะมีภาพสวยงาม คมชัด พร้อมทั้งมีเสียงบรรยายและดนตรีประกอบ ทำให้การเรียนรู้และการรับรู้ได้ผลดียิ่งขึ้น ครูสามารถผลิตได้เองตามเนื้อหาที่ต้องการและสามารถใช้สอนนักเรียนด้วยวิธีการต่างกันทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นการพัฒนาการใช้สไลด์ประกอบการสอนให้มีประสิทธิภาพ จะเป็นการส่งเสริมคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการใช้สไลด์ประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ขั้นตอนการสร้างสไลด์ประกอบเสียง

สำหรับการดำเนินการสร้างสไลด์ประกอบเสียงนั้น สยาม เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ (2529 :

30 - 35) ได้แนะนำเทคนิคการเขียนบทสไลด์ไว้ คือ ควรเริ่มจากการร่างโครงเรื่อง (Treatment) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนบท ซึ่งอาจเป็นหัวข้อหรือโน้ตย่อๆก่อน โดยคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 4 ประการ ที่จะมีผลต่อการเขียนบท คือ

1. ผู้ฟัง (Audience)
 - 1.1 ผู้ฟังคือใคร
 - 1.2 เขามาฟังทำไม
 - 1.3 ผู้ฟังมีทัศนคติอย่างไร
 - 1.4 เขามีความรู้ในเรื่องที่นำเสนอมากน้อยเพียงใด
2. การสื่อสาร (Messages)
 - 2.1 สื่อความหมายไปยังกลุ่มผู้ฟังอย่างไร
 - 2.2 กำหนดแน่ชัดว่าจะเสนออะไรต่อกลุ่มผู้ฟัง
 - 2.3 ทำไมจึงเสนอเรื่องนั้นต่อกลุ่มผู้ฟัง
3. ปฏิกริยาโต้ตอบจากกลุ่มผู้ฟัง (Response)
 - 3.1 ผู้ฟังรู้สึกอย่างไร
 - 3.2 อยากให้ผู้ฟังทำอะไรเมื่อการนำเสนอจบลง
4. แผนการนำเสนอ (Strategy) ใช้เทคนิคสื่อความหมายอย่างไร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเขียนบทสไลด์ที่ดีให้คำนึงถึง 3S กล่าวคือ
 - 3.1 สั้น (Short)
 - 3.2 เรียบง่าย (Simple)
 - 3.3 ดึงดูดความสนใจจากผู้ชม (Stimulating)

ในการนำเสนอสไลด์ประกอบเสียงนั้นถือได้ว่าภาพและเสียงเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญยิ่งในการผลิต หน้าทีของผู้เขียนบท คือ การสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างภาพนิ่งแต่ละภาพและสร้างให้ภาพสัมพันธ์กับเสียงอย่างต่อเนื่องจึงจะทำให้เขียนบทได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีหลักการ ดังนี้ (ณรงค์ สมพงษ์. 2535 : 168 -169 และ เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2534 : 147 - 152)

1. ภาพ (Visual)
 - 1.1 การกำหนดมุมกล้อง มีอยู่ 3 ระดับ คือ

1.1.1 มุมระดับสายตา (Eye Level Shot) เป็นมุมการถ่ายที่กล้องถ่ายภาพตั้งอยู่ในระดับเดียวกับสิ่งที่ถ่าย ภาพที่ถ่ายในมุมนี้จะดูเป็นภาพปกติ มองเห็นวัตถุเป็นแนวนานกับพื้นระดับเดียวกับวัตถุ

1.1.2 มุมระดับสูงกว่าระดับสายตา (High Angle Shot หรือ Bird Eye View) เป็นมุมการถ่ายภาพที่ผู้ถ่ายภาพอยู่ในระดับสูงกว่าสิ่งที่ถ่าย ทำให้มองเห็นภาพด้านบน ถ้าถ่ายสิ่งที่มีชีวิตจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกว่าสิ่งนั้นด้อย อ่อนแอ ไม่มีอำนาจ

1.1.3 ภาพมุมต่ำ (Low Angle Shot หรือ Worm Eye View) เป็นมุมการถ่ายภาพที่ผู้ถ่ายภาพอยู่ในระดับต่ำกว่าสิ่งที่ถ่าย ทำให้ภาพมีลักษณะน่าเกรงขาม ยิ่งใหญ่และมีอำนาจ

1.2 การกำหนดขนาดของภาพ (Type of Shot)

1.2.1 Long Shot (LS) เป็นการถ่ายภาพในระยะไกล มองเห็นสถานที่ที่เต็มบริเวณนั้น

1.2.2 Medium Shot (MS) เป็นระยะถ่ายที่ครอบคลุมเกือบทั้งหมดของสิ่งที่ถ่าย ถ้าเป็นการถ่ายภาพบุคคลก็จะคลุมถึงระดับใต้เข่า

1.2.3 Closed - up (CU) เป็นภาพที่ถ่ายใกล้วัตถุ ถ่ายเฉพาะส่วนที่ต้องการแสดงให้เห็น ถ้าเป็นการถ่ายภาพบุคคลก็จะถ่ายส่วนศีรษะถึงระดับใต้ไหล่

1.2.4 Extreme Closed - up (ECU) เป็นภาพที่ถ่ายระยะใกล้ชิดมากที่สุด ถ่ายเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย เช่น ตา หู ปาก เป็นต้น

2. เสียง (Audio) องค์ประกอบที่เกี่ยวกับเสียงที่นำมาใช้ในสไลด์ประกอบเสียง ได้แก่

2.1 เสียงบรรยาย (Narration)

2.1.1 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ชัดเจน เหมาะสมกับวัยหรือระดับของผู้ชม

2.1.2 ใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์

2.1.3 ข้อความที่บรรยายมีความสัมพันธ์กับภาพ

2.1.4 เขียนคำบรรยายเป็นภาษาพูด

2.1.5 ถ้าต้องการเน้นส่วนใดของภาพ ควรใช้คำบรรยายเป็นตัวช่วยเน้น

2.1.6 ไม่ควรใช้คำบรรยายภาพแต่ละภาพยาวเกินไป ภาพที่ปรากฏบนจอแต่ละภาพไม่ควรเกิน 30 วินาที

2.1.7 เว้นวรรคตอนเป็นระยะเพื่อให้ผู้ชมได้ทำความเข้าใจในเนื้อหาได้ทัน

2.1.8 ใช้คำบรรยายเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างภาพแต่ละภาพ

2.2 เสียงพูดหรือสนทนา (Dialogue) ควรใช้คำพูดหรือบทสนทนามีจุดมุ่งหมายเพื่อต่อไปนี้ คือ

- 2.2.1 ให้ภาพดูเป็นจริงและเป็นธรรมชาติตามเนื้อเรื่อง
- 2.2.2 ให้ความรู้เนื้อหารายละเอียดจากผู้รู้โดยตรง ทำให้น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น
- 2.2.3 นำวิธีการสนทนาชักถามมาใช้ในการให้ความรู้
- 2.2.4 แสดงอารมณ์ความรู้สึกให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องแทนการบรรยาย

หรือการแสดงออกของผู้แสดง

- 2.2.5 แสดงบุคลิกของผู้แสดงซึ่งอ่านได้จากการพูดจาและสำนวนภาษาที่ใช้
- 2.2.6 เชื่อมโยงเหตุการณ์ระหว่างภาพด้วยคำพูดของผู้แสดงโดยตรง

2.3 เสียงดนตรี (Music)

- 2.3.1 ใช้เพลงบรรเลงเป็นพื้น (Background)
- 2.3.2 ไม่ควรเลือกเพลงที่อยู่ในความนิยมเป็นที่รู้จักของผู้ฟังโดยทั่วไป
- 2.3.3 เลือกดนตรีให้สอดคล้องกับเนื้อหา เหตุการณ์ เวลา สถานที่
- 2.3.4 การเลือกใช้ดนตรีควรระวังการละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายของเจ้าของดนตรี
- 2.3.5 ควรเขียนระบุให้ชัดเจนลงไปในบทว่าจะเริ่มและหยุดดนตรีในช่วงใด

2.4 เสียงประกอบ (Sound Effects) แหล่งเสียงประกอบอาจได้มาจากแหล่งต่างๆต่อไปนี้ คือ

2.4.1 แหล่งเสียงจริง เป็นการบันทึกเสียงจากแหล่งที่ถ่ายทำในขณะที่ถ่ายทำ ก่อนหรือหลังการถ่ายทำ เช่น การบันทึกเสียงเครื่องจักรกำลังทำงานจริงๆ เสียงเปิดไถในไร่ เป็นต้น

2.4.2 แหล่งเสียงประดิษฐ์ เป็นเสียงประกอบทำเลียนแบบเสียงจริง โดยใช้เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย เสียงฟาร์องโดยใช้กลอง เป็นต้น โดยใช้อุปกรณ์ที่ให้เสียงที่คล้ายคลึงกัน เช่น การขยี้กระดาษแก้วแทนเสียงไฟไหม้ การใช้กะลามะพร้าวแทนเสียงม้าควบ

การบันทึกเสียงควรดำเนินการตามสคริปต์ที่ได้วางไว้ บันทึกแต่เพียงบางส่วนก่อนแล้วเปิดฟังเพื่อตรวจสอบ จะทำให้พบข้อบกพร่องและแก้ไขได้ทัน

2.5 การวางแผนและการผลิตสไลด์ประกอบเสียง

ในการผลิตสไลด์ประกอบเสียงที่มีการวางแผนก่อนการถ่ายทำ สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนใหญ่ๆได้ 4 ขั้นตอน คือ (ณรงค์ สมพงษ์. 2535 : 165 - 170)

1. ขั้นวางแผนและเตรียมการด้านวิชาการ (Planning)
2. ขั้นตอนการเขียนบท (Script Writing)
3. ขั้นตอนการผลิตทางเทคนิค (Technical Production)
4. ขั้นตอนทดลองและปรับปรุงเพื่อผลิตผลเป็นจำนวนมาก (Try-out and Mass Production)

1. ขั้นวางแผนและเตรียมการด้านวิชาการ

ในขั้นวางแผนและเตรียมการด้านวิชาการนี้ จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม วิเคราะห์ผู้ดู และศึกษาเนื้อหาที่จะนำมาผลิตอย่างละเอียด ด้วยวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้ผลิตสามารถมองเห็นแนวทางในการเขียนบทในขั้นต่อไป ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นการกำหนดว่าผู้ดูจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไรบ้าง เมื่อได้ดูหรือศึกษาสไลด์ประกอบเสียงเรื่องนี้ไปแล้ว ซึ่งจะเป็นการช่วยชี้แนะแนวทางในการจัดขอบเขตของเนื้อหา วิธีการนำเสนอเรื่อง วิธีการผลิตอื่นๆตลอดจนการประเมินผลในขั้นสุดท้าย

1.2 การวิเคราะห์ผู้ดู เป็นการศึกษาลักษณะของกลุ่มผู้ดูสไลด์ซึ่งได้มาจากข้อมูล การวางแผนและการออกแบบสื่อหรือจากการสอบถาม ศึกษาจากเอกสาร ลักษณะของผู้ดูจะเป็นตัวกำหนดวิธีการนำเสนอเรื่อง เนื้อหา ระดับคำศัพท์ที่ใช้ในภาพหรือคำบรรยาย ตลอดจนการเสนอตัวอย่าง แบบของการตอบสนองและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังนั้นในการผลิตสไลด์จึงต้องกำหนดกลุ่มของผู้ดูว่าอยู่ในระดับใด ทางด้านพื้นฐานการศึกษา อายุ เพศ ศาสนา พื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะนำเสนอและทัศนคติที่มีต่อเรื่องนั้นๆ ข้อเสนอแนะในการวิเคราะห์ผู้ดู ก็คือให้บันทึกรายละเอียดของกลุ่มผู้ดูที่สำคัญไว้เป็นข้อๆ ถ้าจะผลิตสไลด์สำหรับผู้ดูหลายกลุ่ม ต้องยึดกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักและกลุ่มอื่นๆเป็นกลุ่มรองลงไป

1.3 ศึกษาเนื้อหา ขั้นตอนนี้จะต้องศึกษาเรื่องที่จะทำโดยละเอียดจากแหล่งต่างๆ เท่าที่จะทำได้ทั้งจากหนังสือจากผู้รู้หรือจากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น เมื่อรวบรวมได้มากพอจึงค่อยเลือกเนื้อหาให้อยู่ในขอบเขตของจุดมุ่งหมาย เขียนเป็นโครงสร้างเนื้อหาเฉพาะในส่วนที่จะนำเสนอต่อผู้ดู สำหรับการตั้งจุดมุ่งหมายและศึกษาเนื้อหานี้อาจกำหนดอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้แล้วแต่ผู้ผลิต

2. ขั้นตอนการเขียนบท

การเขียนบท มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา
- 2.2 ทำบัตรวางแผน
- 2.3 ทำบอร์ตเรื่อง
- 2.4 เขียนลงแบบฟอร์มการเขียนบท

ในขั้นตอนการทำบอร์ตเรื่องและการเขียนบทนี้มีหลักเกณฑ์ที่ควรคำนึงถึง ดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอสไลด์ควรเสนอเป็นขั้นๆตามลำดับยากง่ายไม่ทำให้ผู้ดูสับสน
2. เสนอเรื่องให้ชวนติดตามต่อเนื่องกันทั้งภาพและเสียง และการเสนอเรื่องจะขึ้นอยู่กับผู้ดูและเค้าโครงเรื่องที่เรากำหนดขึ้น
3. แสดงการกระทำให้ผู้ดูเข้าใจได้ด้วยภาพและเสียงประกอบ ซึ่งบางช่วงอาจไม่จำเป็นต้องมีคำบรรยายเลยก็ได้ บางครั้งอาจใช้ความเงียบเป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดบางอย่าง
4. การสื่อความหมายให้เข้าใจเนื้อหาในสไลด์ ควรให้ผู้ดูเข้าใจจากภาพเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคำบรรยายจะเป็นการสื่อความหมายเพิ่มเติมในสิ่งที่ภาพยังขาดอยู่ สิ่งที่คุณสามารถเข้าใจได้จากภาพที่เห็นแล้วไม่จำเป็นต้องใส่ไว้ในคำบรรยายอีก ยกเว้นในกรณีที่ต้องการย้ำหรือเน้นข้อความที่สำคัญเท่านั้น
5. คำบรรยายประกอบเสียงสไลด์ ควรยึดหลัก ดังนี้
 - 5.1 สไลด์ 1 ภาพ ไม่ควรใช้เวลาในการบรรยายนานเกินไป ส่วนเวลาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะภาพและเนื้อหา แต่มีหลักอยู่ว่าถ้ามีความจำเป็นต้องใช้คำบรรยายสไลด์ 1 ภาพ นานเกินกว่า 20 - 30 วินาที ควรกำหนดภาพให้เป็น 2 ภาพ เพื่อแยกคำบรรยายใน 1 ภาพให้สั้นเข้า
 - 5.2 ภาษาที่ใช้ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ยากๆหรือคำพูดที่กำกวม ควรใช้คำพูดง่ายๆสั้นๆกะทัดรัดได้ใจความและสอดคล้องกับภาพ
 - 5.3 พิจารณาผู้ดูว่ามีพื้นฐานความรู้ในระดับใด มีพื้นฐานพอที่จะเข้าใจศัพท์หรือข้อความนั้นหรือไม่ ถ้าจำเป็นต้องใช้คำหรือข้อความเหล่านั้นควรอธิบายให้เข้าใจก่อน
 - 5.4 ในกรณีที่ผลิตเป็นลักษณะสไลด์ประกอบเสียง ควรกำหนดเสียงประกอบ (Sound Effect) และดนตรีประกอบไว้ด้วย ดังนี้

5.4.1 เสียงประกอบและดนตรี ควรให้สอดคล้องกับภาพที่ปรากฏ ช่วยทำให้ภาพมีชีวิตชีวาขึ้น

5.4.2 เป็นแนวทางในการบันทึกเสียง ขณะถ่ายทำและเสียงที่ทำขึ้นภายหลัง

3. การดำเนินการผลิตทางเทคนิค

เมื่อเขียนบทเสร็จเรียบร้อยแล้วก็พร้อมที่จะทำการผลิตด้านเทคนิคได้ โดยขั้นแรกควรทำตารางแจกแจงงานด้านเทคนิคที่จะต้องทำในช่วงต่างๆและสิ่งที่จะต้องจัดเตรียมเพื่อการผลิตในแต่ละตอน สิ่งที่จะต้องกำหนดไว้ในตารางการปฏิบัติงานทางเทคนิค คือ

3.1 ออกแบบและผลิตงานศิลปกรรม เช่น ออกแบบแผนภูมิ-ประดิษฐ์ตัวอักษร เพื่อทำไตเติ้ล เป็นต้น

3.2 งานถ่ายภาพ และผลิตภาพ เป็นงานถ่ายทำภาพสไลด์ตามวิธีการต่างๆเพื่อให้ได้ภาพตรงตามบทที่กำหนดไว้

3.3 งานบันทึกเสียง ทำการบันทึกคำบรรยายสไลด์ไว้แล้วนำมาผสมเสียงประกอบอื่นๆเข้าด้วยกัน เช่น การใช้เสียงดนตรี เสียงนก เสียงรถวิ่ง เป็นต้น

3.4 บันทึกสัญญาณเชิงโครโมในชั้นบนเทปบันทึกเสียงเพื่อให้เปลี่ยนสไลด์โดยอัตโนมัติ

3.5 นำผลงานที่สมบูรณ์ ไปทำการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ

งานแต่ละอย่างนี้จำเป็นต้องใช้ความสามารถเฉพาะด้าน ดังนั้นหากผู้ผลิตไม่สามารถปฏิบัติงานทางเทคนิคได้เองทั้งหมดก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่เทคนิคต่างๆ

4. ทดลองและปรับปรุงเพื่อผลิตเป็นจำนวนมาก

เมื่อได้ชุดของสไลด์ประกอบเสียงเป็นชุดต้นฉบับ(Master)แล้วอาจนำไปใช้ได้เลยแต่ผู้ผลิตจะไม่ทราบว่าชุดสไลด์มีประสิทธิภาพดีเพียงใด จนกว่าจะได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายในสภาพจริงๆตามหลักการผลิตสื่อด้วยวิธีระบบ(System Approach) โดยใช้แบบทดสอบหรือแบบสอบถามวัดผลและประเมินผลแล้วนำข้อมูลมาแก้ไขปรับปรุงต่อไป การทดลองควรทำกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยแบ่งการทดลองเป็น 3 ครั้ง คือ ทดสอบเป็นรายบุคคล (Individual Try-out) โดยทดสอบครั้งละ 1 คน ทดสอบกับกลุ่มย่อย (Group Try-out) ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5 - 10 คน และทดสอบกับกลุ่มใหญ่ (Field Try-out) ใช้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 - 30 คน การทดลองแต่ละครั้งจะต้องนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วนำผลที่ได้ไปแก้ไขปรับปรุงต่อไป เมื่อแก้ไขปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้ายแล้วจึงทำการผลิตเป็นจำนวนมาก โดยทำการสำเนาชุดสไลด์ต้นฉบับลงบนฟิล์มสำหรับเผยแพร่ต่อไป

กระบวนการผลิตสไลด์ประกอบเสียงให้มีประสิทธิภาพที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นการผลิตโดยการนำเอาวิธีการระบบ (System Approach) มาใช้ แบ่งออกเป็นขั้นวางแผน (Planning) ขั้นตอนออกแบบและพัฒนา (Design and Development) และขั้นประเมินผล (Evaluation) โดยมีขั้นตอนย่อย ๆ เป็น 9 ขั้น ดังนี้ (ณัฐศักดิ์ ชีระกุล.2536 : 62 - 70)

1. การกำหนดปัญหาและความต้องการ (Define Problems – Need Assessment)
2. วิเคราะห์องค์ประกอบ (Analyze Setting) ได้แก่
 - 2.1 ลักษณะของผู้เรียน (Characteristics of the Audiences)
 - 2.1.1 ลักษณะทางกายภาพ (Physical Characteristics)
 - 2.1.2 เศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic Characteristics)
 - 2.1.3 การศึกษา (Educational Characteristics)
 - 2.1.4 ลักษณะทางจิตใจ (Psychological Characteristics)
 - 2.2 งบประมาณ (Budget)
 - 2.3 วัสดุและอุปกรณ์ที่มีอยู่ (Materials and Equipment Available)
 - 2.4 บุคลากร (Personal)
 - 2.5 เวลา (Time)
 - 2.6 จุดประสงค์และเนื้อหา (Purpose and Content)
 - 2.7 ข้อจำกัด (Constraints)
3. การจัดการ (Organize Management) ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 3.1 บุคลากรระบุมุขที่จรร่วมผลิตสื่อ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ
 - 3.2 หน่วยงาน บุคคล และสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 3.3 ตารางกำหนดเวลาการผลิต
 - 3.4 งบประมาณและการจัดแบ่งตามส่วนต่างๆ
 - 3.5 การจัดหาวัสดุ
4. กำหนดวัตถุประสงค์ (Identify Objectives) ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการเรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 4.1 พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
 - 4.2 เจตคติ (Affective Domain)
 - 4.3 ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)
5. กำหนดวิธีการ (Specify Methods)

6. การสร้างสื่อการสอน (Construct Prototype)
7. การทดสอบสื่อ (Test Prototype)
8. วิเคราะห์ผล (Analyze Results)
9. การปรับปรุงแก้ไข (Implement / Recycle)

เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต (2536 : 60 - 61) ได้แนะนำถึงขั้นตอนการผลิตสไลด์ประกอบเสียง สามารถเขียนเป็นสูตรสั้นๆ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ คือ สูตร 4 P's ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนวางแผนการผลิต (Planning) ซึ่งในส่วนการวางแผนผลิต จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 1.1 เนื้อหา
 - 1.2 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 1.3 ภูมิหลังของผู้ชม
2. ขั้นตอนการเขียนบท (Proportion of Script) ซึ่งหลักการเขียนบท สามารถสรุปได้ดังนี้
 - 2.1 ต้องสั้น (Short)
 - 2.2 ต้องเรียบง่าย (Simple)
 - 2.3 ต้องดึงดูดความสนใจของผู้ชม (Stimulating)
3. ขั้นตอนการผลิต (Production) งานต่างๆ ของขั้นตอนการผลิตแยกได้ ดังนี้
 - 3.1 งานถ่ายภาพ
 - 3.2 งานกราฟิก
 - 3.3 งานบันทึกเสียง
 - 3.4 งานบันทึกสัญญาณควบคุมการเปลี่ยนภาพอัตโนมัติ
4. ขั้นตอนการนำเสนอ (Presentation) เทคนิคการนำเสนอทั่วๆ ไปนั้น มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
 - 4.1 มีการนำเข้าสู่เรื่อง
 - 4.2 ให้ผู้ชมทราบถึงจุดมุ่งหมายของสิ่งที่จะนำเสนอ
 - 4.3 เตรียมทุกอย่างให้พร้อมก่อนการนำเสนอ

ขั้นตอนในการผลิตสไลด์ประกอบเสียงนั้น สุรัชย์ ลิกขาบัณฑิต (2528 : 18 - 33) ได้แนะนำว่า เพื่อให้การดำเนินการผลิตสไลด์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต้องมีการวางแผน

สิ่งแรกที่จะกระทำ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยเน้นสิ่งที่เราต้องการให้ผู้ชมได้คุณค่าทางการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่เรต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะเป็นแนวทางในการผลิตสไลด์ให้อยู่ในขอบข่ายและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ

เมื่อได้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของการใช้สไลด์ประกอบเสียงในการเรียนแล้ว สิ่งที่ผู้ผลิตต้องทำต่อไป คือ การเขียนบทดำเนินเรื่อง (Treatment) ซึ่งนับเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการผลิต มีวิธีการเขียน ดังนี้

1. จัดลำดับความยากง่าย (Simple to Complex Order) คือ จัดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากหรือจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ โดยนำเอาสิ่งที่ผู้เรียนมีประสบการณ์หรือใกล้ตัวเด็กมาจัดก่อน แล้วค่อยๆ เพิ่มความยากขึ้นเรื่อยๆ
2. จัดตามลำดับเหตุการณ์ (Chronological Order) ผู้ผลิตต้องจัดเนื้อหาโดยเริ่มต้นด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและจบลงด้วยเหตุการณ์ที่อยู่หลังสุดของเนื้อหานั้นๆ เพื่อไม่ให้เนื้อหานั้นสับสนและดำเนินเรื่องไปตามเหตุการณ์
3. จัดตามลำดับขั้นตอน (Step-by-Step Order) ของการดำเนินเรื่องเนื้อหาตามลำดับ เพื่อไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน เป็นการจัดโดยนำขั้นตอนต่างๆ มาเรียงกันตามลำดับไปจนจบกระบวนการ
4. จัดเรียงตามลำดับหัวข้อ (Topical Order) ของเนื้อหาโดยเรียงตามลำดับหัวข้อในส่วนของเนื้อหาให้สอดคล้องกับการจัดลำดับความยากง่าย ตามลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังและตามขั้นตอน เพื่อสะดวกในการเขียนบทดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่องมีความสำคัญอย่างมากในการผลิตสไลด์ เพราะเป็นการนำเอาเนื้อหาที่ได้จัดลำดับไว้ดีแล้วมาจัดดำเนินเรื่องเพื่อการนำเสนอ การดำเนินเรื่องมีหลายวิธีแต่ที่นิยมโดยทั่วไปมี 4 แบบ คือ

1. การดำเนินเรื่องแบบบรรยาย (Informational Treatment) เป็นวิธีการบรรยายเรื่องราวเหมือนกับการเล่าเรื่องราวเริ่มต้นจากที่ไหนและจบลงตรงไหน
2. แบบบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้อง (Personal Involvement Treatment) เป็นการดำเนินเรื่องโดยสมมุติตัวบุคคลขึ้นในเรื่องแล้วให้บุคคลนั้นนำไปสู่เรื่องราวที่ต้องการศึกษา การสมมุติบุคคลมักเลือกเอาบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหานั้นโดยตรง
3. แบบนาฏการ (Dramatic Treatment) เป็นการดำเนินเรื่องจูงใจโดยใช้ถ้อยคำสำนวนให้เกิดการคล้อยตามและก็แทรกเนื้อหาเข้าไปในถ้อยคำแบบนาฏการนั้น
4. แบบผสม (Combination Treatment) วิธีนี้เป็นวิธีที่ไม่ผูกขาดอยู่เฉพาะแบบใดแบบหนึ่งแต่จะรวมเอาแบบต่างๆ มาใช้เท่าที่เห็นว่าเหมาะสม

เมื่อจัดเลือกวิธีดำเนินเรื่องได้เหมาะสมแล้วก็นำมาทำบัตรเรื่อง (Story Card) ตามลำดับเพื่อกำหนดคำบรรยายและภาพให้สัมพันธ์กันโดยเรียงบัตรเรื่องต่อเนื่องกันบนป้ายเรียงลำดับเรื่อง (Story Board) พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของคำบรรยายและภาพให้มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ลำดับเรื่องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เมื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องในเรื่องต่างๆแล้ว จึงนำป้ายลำดับเรื่องนั้นไปเขียนลงในบทสไลด์ประกอบเสียง (Script) เพื่อถ่ายทำสไลด์ตามวิธีการถ่ายภาพต่อไป จากนั้นจึงบันทึกเสียงประกอบและบันทึกสัญญาณเลื่อนภาพอัตโนมัติ (Synchronizes) ซึ่งจะทำให้การนำเสนอภาพบนจอฉายสัมพันธ์กับเสียงบรรยายในแต่ละภาพ (Frame) และยังสามารถกำหนดระยะเวลาในการนำเสนอสไลด์ประกอบเสียงในเนื้อหาอื่นๆหรือการจัดกิจกรรมอื่นๆ (Presenting) ต่อไป

เพื่อให้การผลิตสไลด์ดำเนินการไปอย่างมีขั้นตอน เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนและการเตรียมงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น (วารินทร์ รัชมีพรหม.2529 : 6 -11)ซึ่งสามารถแยกได้เป็น

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และการกำหนดเวลาในการผลิต

ในการวางแผนผลิตสไลด์ สิ่งแรกที่ต้องกระทำ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายโดยเน้นในสิ่งที่เราต้องการให้ผู้ชมได้คุณค่าทางการเรียนรู้หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่เราต้องการ วัตถุประสงค์ที่ดีจึงควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยกำหนดมโนทัศน์การเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์จะเป็นการทราบแนวทางในการผลิตสไลด์ให้อยู่ในขอบเขต และครอบคลุมสิ่งที่ต้องการ

การกำหนดเวลาและขั้นตอนในการผลิตจะทำให้สามารถดำเนินการได้ทันเวลา ขั้นตอนต่างๆควรเขียนไว้อย่างละเอียดและควรวิเคราะห์ด้วยว่างานที่ต้องกระทำมีอะไรบ้างและจะสามารถดำเนินไปตามนั้นได้อย่างไร ตรงตามกำหนดเวลาหรือไม่ การกำหนดตารางและวันเวลาจะเป็นแนวทางที่ดี งานผลิตสไลด์บางครั้งอาจมีเวลาจำกัดและภาพบางภาพอาจถูกกำหนดฤดูกาลในการถ่ายทำ ดังนั้นในการวางแผนเรื่องเวลาโดยทำเป็นตารางเวลาจะช่วยให้ได้อย่างมาก

2. การวิเคราะห์ผู้ชม

ในการวิเคราะห์ผู้ชมนั้น ควรมองในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ชม ได้แก่ เพศ วัย ผู้ชมที่มีเพศวัยต่าง ๆ กัน จะมีความสนใจในภาพต่างกัน ดังนั้นการผลิตสไลด์ควรให้ตรงตามลักษณะพื้นฐานของผู้ชมนั้น เช่น เด็กเล็กสนใจภาพที่มีสีสันตัดกันและสนใจภาพลายเส้นแบบการ์ตูนมากกว่าภาพถ่ายของจริง ส่วนผู้ใหญ่มักชอบสีที่กลมกลืนมากกว่า และเด็กผู้ชายจะชอบภาพที่ให้ความตื่นเต้นโลดโผนมากกว่าเด็กผู้หญิง

2.2 พื้นฐานการศึกษา สไลด์ประกอบเสียงควรผลิตให้เหมาะสมกับพื้นฐานการศึกษาของผู้ชม พื้นฐานเหล่านี้ หมายถึง ระดับการศึกษา ความสนใจ ความถนัดและอื่นๆ การจัดทำสไลด์ที่ให้เรื่องราวยากต่อผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำหรือผู้ที่ไม่มีความรู้เบื้องต้นในเรื่องรานั้นมาก่อนควรเริ่มจากความรู้พื้นฐานของเรื่องรานั้นก่อนเพื่อไม่ให้ยากเกินไป ส่วนการจัดทำสไลด์ที่ง่ายเกินไปสำหรับผู้ที่ยอมรับเรื่องรานั้นแล้วก็ย่อมทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อผู้ชม และต้องตระหนักว่าผู้ชมที่มีการศึกษาสูงย่อมจะเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ง่ายกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ แม้ว่าเรื่องราวในสไลด์ชุดนั้นจะเป็นเรื่องใหม่ต่อผู้ชมก็ตาม

2.3 สถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและศาสนา การทราบพื้นฐานเหล่านี้จะทำให้การผลิตสไลด์นั้นเป็นไปอย่างกลมกลืนเหมาะสม ไม่ขัดแย้งกับความเชื่อหรือวัฒนธรรมของผู้ชม นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจสถานภาพ สิ่งแวดล้อมของตนอย่างแท้จริงดีขึ้น ผู้ผลิตสไลด์ควรศึกษาและผลิตเพื่อให้ผู้ชมมีความรู้สึกว่าการที่แสดงเรื่องรานั้นไม่ใช่จินตนาการอันเหลือเชื่อ เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้หรือไม่ควรให้เป็นเรื่องที่ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกแยกหรือถูกกีดกันจากผู้อื่น

3. พิจารณาความพร้อมด้านต่างๆ

การเตรียมงานให้เกิดความพร้อมในการผลิตสไลด์นั้นมีหลายอย่าง ที่สำคัญที่สุดคือบุคลากร งานจะสำเร็จได้ด้วยดีและรวดเร็วขึ้นไม่อาจกระทำได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียว การทำงานเป็นหมู่ (Teamwork) ที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีความชำนาญกันคนละด้านย่อมทำให้งานนั้นมีคุณภาพและรวดเร็ว การผลิตสไลด์ประกอบเสียงต้องการบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญด้านต่างๆ เช่น ด้านเนื้อหาความรู้เพื่อให้ได้เนื้อหาอย่างถูกต้องในการนำมาเขียนบท ด้านกราฟฟิกเพื่อการเขียนภาพ ตัวอักษร ชื่อเรื่อง วางต้นแบบ และออกแบบอาร์ตเวิร์ค ด้านถ่ายภาพเพื่อถ่ายภาพได้ตรงตามบท มีการฉายแสงที่พอเหมาะ องค์ประกอบและมุมภาพที่เหมาะสมและสวยงามซึ่งควรเป็นผู้มีความชำนาญด้านการถ่ายภาพพอสมควร ด้านบันทึกเสียงซึ่งควรจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องบันทึกเสียงได้ เช่น บันทึกคำบรรยาย การประกอบเสียงดนตรี การทำเสียงพิเศษ การจัดทำสัญญาณให้ภาพและเสียงสัมพันธ์ ที่เรียกว่า Synchronizing การเสนอMulti - image ดังนั้นสไลด์ประกอบเสียงควรจะได้ดำเนินการเป็นกลุ่มบุคคล ถ้ามีผู้ประสานงานหรือหัวหน้ากลุ่มที่ดีร่วมด้วยก็จะทำให้งานดำเนินไปอย่างสอดคล้องด้วยดีและเมื่อมีกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานเกิดขึ้นก็ควรได้แบ่งงานและหน้าที่กันรับผิดชอบตามความสามารถของบุคคลนั้นๆ อย่างไรก็ตามการผลิตสไลด์ประกอบเสียงก็อาจดำเนินการเพียงคนเดียวได้ ทั้งนี้อาจใช้เวลามากขึ้นและผู้ดำเนินการนั้นควรได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอในการผลิต และควรมีความรู้ด้านเนื้อหา ด้านถ่ายภาพ ด้านเขียนบท อาร์ตเวิร์ค ทำเสียงดนตรี เสียงพิเศษประกอบ

นอกจากความพร้อมด้านบุคลากรแล้วควรได้เตรียมความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและอื่น ๆ ซึ่งควรจะได้วางแผนกำหนดสิ่งเหล่านี้ไว้พอเป็นแนวทาง ดังต่อไปนี้

1. กล้องถ่ายภาพ เลนส์ที่เหมาะสมและอุปกรณ์ประกอบอื่นๆ เช่น สามขา ฟลิตเตอร์ แฟลช เครื่องถือปี่ภาพ ฯลฯ
2. รูปแบบสไลด์ที่ต้องการเป็นขนาดใด ใช้ฟิล์มขนาดใด เช่น 110 , 120 , หรือ 135
3. สไลด์ขาวดำหรือสี
4. สไลด์นั้นใช้กับเครื่องฉายปกติหรือฉายออกโทรทัศน์
5. ทำเป็นสไลด์ต้นแบบหรือต้องทำสำเนาด้วย
6. มีงบประมาณเท่าใด
7. สถานที่ที่จะถ่ายทำอยู่ที่ใด ใกล้ไกลเพียงใด ยุ่งยากต่อการเดินทางไปถ่ายทำหรือไม่ ต้องขออนุญาตใช้สถานที่หรือไม่
8. สไลด์ชุดนี้ต้องการใช้เวลาฉายนานเท่าใด เพื่อกำหนดจำนวนภาพได้พอเหมาะ
9. มีผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาให้คำปรึกษาหรือไม่
10. สามารถสงวนลิขสิทธิ์ได้หรือไม่ เรื่องนี้น่าจะเป็นเรื่องสำคัญ และควรได้มีการดำเนินการ เพราะบ้านเรามักไม่เคารพสิทธิ์และความคิดของผู้อื่น มักชอบขโมยมาเป็นของตนโดยไม่ขออนุญาตและให้เครดิตต่อเจ้าของ

4. วิเคราะห์เนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาจัดทำเป็นสไลด์ประกอบเสียงนั้น ควรได้มีการศึกษาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้เนื้อหาที่ถูกต้องไม่ผิดพลาดและนำมาเขียนเป็นหัวข้อ(Outline)ไว้ ผู้ที่ผลิตสไลด์ประกอบเสียงอาจต้องประชุมปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ในกรณีที่ไม่มีความรู้อย่างแท้จริงในเนื้อหานั้น หลังจากที่ได้เนื้อหาอย่างถูกต้องแล้ว เมื่อนำมาเขียนบท (Script) ก็ควรจะได้รับ การปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาจนเป็นที่แน่ใจว่าไม่ผิดพลาดจึงนำมาเขียนบทสไลด์ต่อไป

นอกจากนี้สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย และคณะ (2535 : 17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตสไลด์ประกอบเสียง ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน
2. การวิเคราะห์เนื้อหาและผู้ชม
3. แผนงาน
4. การเขียนบท
5. การถ่ายทำสไลด์และการบันทึกเสียง

6. การจัดทำระบบการฉายประกอบเสียง
7. การปรับปรุง
8. การทำสำเนา
9. การนำเสนอฉาย

แนวทางการถ่ายภาพสไลด์

ผู้ที่ถ่ายทำสไลด์นั้นควรจะมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการถ่ายภาพ รู้จักเครื่องมืออุปกรณ์ในการถ่ายภาพและควรที่จะเลือกวิธีถ่ายออกมาเป็นภาพ (เกษม บุญส่ง.2521:27 - 31) ที่สามารถทำได้ดังนี้ คือ

1. ใช้วิธีการถ่ายภาพตามปกติ

วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดและผลิตสไลด์ได้ตรงกับเนื้อหา หรือบทเรียนที่เราเตรียมไว้ ผู้ที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการถ่ายภาพมาแล้ว สามารถทำสไลด์ได้ทันที เพียงแต่ศึกษาเกี่ยวกับความไวแสงของฟิล์มและอุณหภูมิสีของฟิล์มที่เลือกใช้เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามมีข้อแนะนำที่น่าสนใจ คือ

เทคนิคในการถ่ายภาพ

ภาพที่ปรากฏบนจอฉายแตกต่างกับภาพที่เราดูกันในแผ่นภาพ ภาพที่เราดูกันตามปกติมักจะทำหน้าที่บอกเรื่องราวหรือถ่ายทอดความรู้เท่านั้น แต่ภาพที่ปรากฏบนจอสไลด์นั้น นอกจากจะให้ความรู้หรือบอกเรื่องราวแก่ผู้ดู บางครั้งเราต้องจัดภาพออกมาในลักษณะที่ผู้ดูดูภาพแล้วมีความรู้สึกเหมือนกับว่าอยู่ในเหตุการณ์นั้นๆด้วย หรือต้องการให้ภาพปรากฏในลักษณะที่ผู้ดูมีความรู้สึกว่าเป็นแต่เพียงผู้สังเกตเท่านั้นซึ่งภาพที่แสดงออกจะขึ้นอยู่กับมุมมองหรือลักษณะการถ่ายภาพที่เราต้องการ ถ้าต้องการให้ผู้ดูมีความรู้สึกว่าเขาได้ดูสิ่งนั้นๆด้วยตาตนเองหรือมีความรู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น จะต้องพยายามถ่ายภาพ โดยวางตำแหน่งของเลนส์ที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้นให้อยู่ในตำแหน่งที่ตรงกับตาของผู้ดู นั่นคือเลนส์ของกล้องถ่ายภาพจะถูกสมมุติให้เป็นตาของผู้ดู

มุมมอง

คำว่า มุมมอง หมายถึง ตำแหน่งของภาพที่ปรากฏบนฟิล์มที่ถ่ายภาพรวมทั้งขนาดของภาพที่ได้จากทางยาวโฟกัสของเลนส์กล้องถ่ายภาพนั่นเอง ซึ่งเปรียบเทียบกับภาพที่ตาของคนเรามองเห็นนั่นเอง มุมมองจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของกล้องถ่ายภาพ การถ่ายภาพตามปกติเรานิยมวางตำแหน่งของมุมมองให้อยู่ในระดับสายตาของคนปกติ (Eye Level Shot)

ภาพที่ได้จากการวางมุมกล้องในระดับสายตาจะคล้ายกับภาพที่ตาคนมองเห็น ภาพที่ถ่ายในลักษณะนี้ควรจัดระดับความสูงของกล้องถ่ายภาพให้อยู่สูงจากพื้นประมาณ 5 ฟุต ถึง 5 ฟุตครึ่ง

ในบางครั้งถ้าต้องการให้ภาพที่ได้มองดูเล็กลง เราอาจทำได้โดยเปลี่ยนมุมกล้อง โดยวิธียกระดับความสูงของกล้องถ่ายภาพให้สูงขึ้น เลนส์ของกล้องถ่ายภาพจะต้องก้มต่ำลง ยิ่งยกระดับความสูงของกล้องถ่ายภาพให้สูงขึ้นมากเท่าใดเราก็จะได้ภาพที่มองดูเล็กลงเท่านั้นบางคนเรียกมุมกล้องแบบนี้ว่า High Angle Shot และเรียกภาพที่ได้จากการถ่ายภาพในมุมนี้ว่า ภาพแบบ Bird 's Eye View

แต่ถ้าเราวางกล้องต่ำลงกว่าระดับปกติ โดยเงยกล้องให้ถ่ายภาพจากมุมต่ำ (Low Angle Shot) จะได้ผลของภาพที่ต่างกว่าวิธีแรกคือภาพที่ได้จะดูมีขนาดใหญ่โตกว่าปกติ นอกจากนั้นภาพที่ได้ยังแสดงถึงความแข็งแรง มันคงและยังช่วยแยกวัตถุหรือตัวแบบออกจากฉากหลังทำให้ได้ภาพที่เด่นกว่าปกติ บางคนเรียกภาพแบบนี้ว่า Ant 's Eye View

การถ่ายภาพในลักษณะต่าง ๆ

การถ่ายภาพสไลด์นั้นในบางครั้งเราจำเป็นต้องถ่ายภาพจากระยะต่าง ๆ กันเพื่อเน้นให้ได้ภาพที่ตรงกับความต้องการ ให้น่าสนใจหรือเพื่อนำความสนใจไปยังจุดที่ต้องการจะเน้น ซึ่งเราอาจถ่ายภาพได้หลายแบบ คือ

Long Shot เป็นการถ่ายภาพระยะไกลหรือถ่ายด้วยเลนส์มุมกว้าง เพื่อให้ได้ภาพที่ดูกว้างขวาง ใหญ่โตหรือเพื่อเสนอสิ่งของจำนวนมาก ภาพที่ได้จะแสดงให้เห็นความกว้างขวาง ใหญ่โต ปริมาณมากแต่มักจะไม่สามารถได้รายละเอียดที่ชัดเจนนักเพราะเมื่อมีสิ่งที่แสดงเป็นจำนวนมากก็ไม่สามารถที่จะบอกรายละเอียดของภาพได้มากนัก ภาพที่ถ่ายแบบนี้มักแสดงสิ่งที่ไม่สำคัญหรือใช้นำเข้าสู่ความสนใจของผู้ดู

Medium Shot เป็นการถ่ายภาพในระยะใกล้เข้ามา อาจใช้วิธีการเคลื่อนกล้องถ่ายภาพเข้าหาสิ่งที่ต้องการถ่ายหรืออาจใช้เลนส์ถ่ายภาพระยะใกล้ที่มีทางยาวโฟกัสยาวกว่าแบบแรก จะได้ภาพที่มีบริเวณแคบเข้าแต่ในขณะเดียวกันก็จะได้รายละเอียดของสิ่งที่ต้องการเสนอมากขึ้น จุดสำคัญที่ต้องการจะดูเด่นขึ้นและดูน่าสนใจกว่าภาพที่เสนอในมุมกว้าง

Close-up Shot เป็นการถ่ายภาพในระยะใกล้ๆ เพื่อที่จะบอกรายละเอียดของสิ่งที่เรานำเสนอต่อผู้ชมหรือเพื่อนำสิ่งที่เราต้องการ ภาพที่ได้จะชัดเจนและบอกทุกอย่างที่มีในภาพเรื่องราวที่เสนอต่อผู้ชม มักจะต้องถ่ายภาพในแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

Extream Close-up ใช้ถ่ายภาพในลักษณะนี้เมื่อต้องการเสนอสิ่งของหรือวัตถุที่มีขนาดเล็กมากหรือสิ่งที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษในบางจุด ภาพที่ต้องการรายละเอียดเป็นพิเศษในการถ่ายภาพแบบนี้จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์พิเศษเพิ่มในการถ่ายภาพ เช่น อาจต้องใช้เลนส์ถ่ายใกล้เพื่อช่วยให้ถ่ายภาพได้ใกล้กว่าปกติ

2. วิธีถ่ายจากรูปที่มีอยู่แล้ว

วิธีนี้เป็นอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่สามารถถ่ายภาพจากของจริง ภาพถ่ายที่มีอยู่แล้วหรือจะเป็นภาพพิมพ์ ภาพเขียน จะให้ประโยชน์กับเรา ถ้าภาพที่มีอยู่มีขนาดเล็กเกินไป ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ในห้องเรียนหรือเป็นภาพที่หายาก มีราคาหรือซำรุดได้ง่าย เราสามารถนำมาถ่ายเป็นสไลด์ไว้ใช้สอน นอกจากนั้นการทำภาพหัวเรื่องก็ต้องใช้วิธีการเช่นนี้

อุปกรณ์ที่ควรมี ดังนี้ คือ

- เครื่องก๊อปปีภาพ
- สายลั่นไกชัตเตอร์
- เลนส์ถ่ายใกล้
- กล้องถ่ายภาพชนิด Single Lens Reflex
- ชุติไฟให้แสงสว่าง
- เครื่องวัดแสง ถ้ากล้องถ่ายภาพไม่มีเครื่องวัดแสงในตัว

เมื่อเตรียมอุปกรณ์พร้อมแล้วจัดลำดับภาพที่จะถ่าย ควรเลือกภาพที่มีขนาดเดียวกันหรือใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการเลื่อนระยะกล้องถ่ายภาพจะจัดเรียงลำดับความเข้ากันหรือสีใกล้เคียงไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการควบคุมปริมาณแสง

เริ่มต้นบรรจุฟิล์มที่ต้องการลงในกล้องถ่ายภาพ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าใส่ฟิล์มเรียบร้อยแล้ว ติดกล้องถ่ายภาพเข้ากับเครื่องก๊อปปีภาพให้แน่น พยายามระมัดระวังให้ระนาบของฟิล์ม (Film Plane)ขนานกับพื้นของเครื่องก๊อปปีภาพ ถ้าติดกล้องถ่ายภาพไม่ขนานกับพื้นของเครื่องก๊อปปีภาพจะได้ภาพไม่ชัดเจนตลอดทั้งภาพและจะได้ภาพที่มืดส่วน เลื่อนกล้องให้สูงพอที่จะถ่ายภาพได้ตลอดทั้งกรอบภาพ จัดภาพที่ต้องการจะถ่ายให้ดี กล้องถ่ายภาพชนิด Single Lens Reflex นั้นถึงแม้จะมองเห็นภาพตรงกับที่ปรากฏบนฟิล์มก็จริงแต่ในทางปฏิบัติก็อาจมีการเหลื่อมในบริเวณขอบภาพบ้างเช่นกัน เราอาจตรวจสอบดูให้ถูกต้องแน่นอนได้โดยการติดกล้องเข้ากับเครื่องก๊อปปีภาพแล้วไม่ใส่ฟิล์ม ตั้งความเร็วชัตเตอร์ที่ "B" เปิดฝาหลังกล้องถ่ายภาพ ใช้กระดาษฝ้าทาบลงบนกรอบภาพ กดชัตเตอร์ ภาพจะปรากฏบนกระดาษที่เรานำมาทาบที่กรอบภาพของกล้องถ่ายภาพตรวจตำแหน่งให้แน่นอนแล้วปล่อยชัตเตอร์ ตรวจสอบแนวของภาพในช่องมองภาพว่าตรงกับที่ปรากฏบนฟิล์มหรือไม่ ถ้าไม่ตรงให้เผื่อไว้เมื่อถ่ายภาพจริง

นอกจากนี้ วารินทร์ รัชมีพรหม (2529 : 66) ได้สรุปแนวทางในการถ่ายภาพสไลด์ทั่วไปให้ได้ภาพที่ดี ดังนี้

1. เข้าไปใกล้ผู้เป็นแบบให้มาก

การถ่ายภาพที่เข้าไปใกล้ผู้เป็นแบบให้เห็นชัดเจน จะทำให้เห็นการแสดงออกของอารมณ์ได้ดี ทำให้ภาพมีความหมายชัดเจนขึ้น

2. จัดให้ผู้เป็นแบบมีกิจกรรมกระทำ

การถ่ายภาพผู้ที่กำลังทำบางสิ่งบางอย่างอยู่จะทำให้ได้ภาพที่ดูเป็นธรรมชาติ ไม่เคอะเขิน ทั้งนี้การทำกิจกรรมนั้นอาจเป็นอยู่โดยปกติมิฉะนั้นก็ควรจัดกิจกรรมนั้นขึ้น

3. เพิ่มฉากหน้า (Foreground) ให้กับภาพทิวทัศน์

การมี Foreground ในภาพสไลด์ทิวทัศน์ จะให้ความรู้สึกว่าภาพนั้นมีความลึกและมีมิติ การถ่ายภาพในลักษณะนี้อาจใช้สิ่งต่างๆ ที่อยู่ด้านหน้าของสิ่งที่เราต้องการถ่ายภาพเป็นฉากหรือกรอบหน้าได้ โดยเพียงแต่พยายามหาดำแหน่งของกล้องที่จะถ่ายภาพให้ติดสิ่งที่เป็นฉากหรือกรอบหน้าของภาพเท่านั้น

4. สังเกตพื้นหลัง

ควรให้พื้นหลังเรียบง่าย โดยอาจถ่ายภาพให้ระยะชัดตื้นหรือหลีกเลี่ยงพื้นหลัง โดยถ่ายภาพจากมุมต่ำใช้ท้องฟ้าเป็นพื้นหลัง

5. คิดก่อนกดชัตเตอร์

ก่อนตัดสินใจกดชัตเตอร์ควรดูว่าต้องการให้ภาพนั้นบอกอะไรแก่ผู้ชม มองหาสิ่งที่จะถ่ายในมุมต่างๆ กันไป ใช้โค้ง ชุ่ม ประตุ กิ่งไม้ ใบไม้ เป็นกรอบหน้าของภาพ ตำแหน่งที่ถ่ายภาพอันใดอันหนึ่งอาจเป็นเอกลักษณ์โดยจินตนาการของผู้ถ่ายภาพได้

6. ลักษณะแตกต่างในภาพ

ควรได้มองหาสิ่งแปลกที่อยู่รอบตัวเรา เช่น อาจเป็นภาพสีที่ฉูดฉาด แปลกตา ภาพกิจกรรมแปลกๆ หรือรูปแบบที่แปลกออกไป

7. มีกล้องถ่ายภาพพร้อมจะถ่ายภาพอยู่ใกล้มือเสมอ

การมีกล้องถ่ายภาพอยู่กับเราเสมอจะทำให้ได้ภาพที่ดีโดยไม่พลาดโอกาสนั้นๆ เนื่องจากบางครั้งเราอาจได้พบเห็นบางสิ่งบางอย่างที่พบกับตนเองว่าสิ่งนั้นเป็นภาพที่ดีมากแต่พลาดโอกาสที่จะบันทึกภาพไว้เพราะไม่ได้นำกล้องถ่ายภาพมาด้วย

3. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 หลักสูตรการประถมศึกษา ได้มีการปรับปรุงในปี พ.ศ.2533 เพื่อให้สามารถสนองความต้องการและปรับเปลี่ยนให้ทันต่อวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีความคาดหวังให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน

หลักการของหลักสูตรประถมศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษา มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชน
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างเอกภาพของชาติโดยมีเป้าหมายหลักร่วมกัน แต่ให้ท้องถิ่นมีโอกาสพัฒนาหลักสูตรบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการได้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้สังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลงมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข

ในการจัดการศึกษาหลักสูตรประถมศึกษานี้จะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้ คือ (กรมวิชาการ. 2534 : 10 - 11)

1. มีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คงสภาพอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณได้
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ธรรมชาติแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม
3. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว
4. สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวได้อย่างมีเหตุผลด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีนิสัยไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
6. มีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
7. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในบ้านและชุมชน สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของบ้านและชุมชนตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในชุมชนรอบๆบ้าน

โครงสร้างหลักสูตรประถมศึกษา

มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มี 5 กลุ่มประสบการณ์ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2535 : 2 - 4)

กลุ่มที่ 1 กลุ่มทักษะเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ว่าด้วยกระบวนการแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคม โดยเน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อการดำรงอยู่และการดำเนินชีวิตที่ดี

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมนิสัย ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การมีบุคลิกภาพที่ดี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์ทั่วไปในการทำงานและความรู้พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ว่าด้วยกิจกรรมตามความถนัดของผู้เรียน

สำหรับกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนอาจเลือกกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะในกลุ่มประสบการณ์ทั้ง 4 หรือเลือกจัดกิจกรรมอื่น ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทั้งนี้อาจเลือกหลายๆ กิจกรรมก็ได้ ทุกกลุ่มประสบการณ์ส่งเสริมให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถปรับปรุงเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องและเกื้อกูลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสนองความต้องการของชุมชนและผู้เรียน

เวลาเรียน

ตลอดหลักสูตรประถมศึกษา ใช้เวลาประมาณ 6 ปี แต่ละปีการศึกษาให้มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 40 สัปดาห์ ในหนึ่งสัปดาห์ต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 25 ชั่วโมง หรือ 75 คาบ กำหนดให้คาบละ 20 นาที ทั้งนี้เมื่อรวมแล้วต้องไม่ต่ำกว่า 200 วัน และไม่ต่ำกว่า 1,000 ชั่วโมง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ให้เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมความสนใจของผู้เรียนในกลุ่มประสบการณ์พิเศษอีกไม่ต่ำกว่า 200 ชั่วโมง

4. เอกสารเกี่ยวกับกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่ว่าด้วยกระบวนการแก้ปัญหาชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพปัญหาโดยใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ แล้วนำประสบการณ์เหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมากทั้งในด้านมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ในด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จากสภาพการณ์ หากคนเราไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ก็ย่อมทำให้เกิดปัญหา เพราะฉะนั้นในการดำเนินชีวิตต้องอาศัยการเรียนรู้และประสบการณ์มาช่วยเป็นหลักหรือแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีท่ามกลางสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและสังคม รู้จักเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาโดยอาศัยสติ ปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ คุณธรรมเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาชีวิตตนเอง ครอบครัว สังคมไปสู่จุดหมายปลายทางอันพึงประสงค์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวมโดยผสมกลมกลืนไม่ขัดแย้งกัน

จากแนวคิดดังกล่าว จึงได้มีการจัดหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตขึ้น

ความหมายของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ให้ความหมายของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไว้ว่าเป็นกลุ่มที่วัดด้วยความรู้ด้านต่างๆ ในการดำรงชีวิตของสังคมมนุษย์ทางด้านสุขภาพอนามัย ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเมือง การปกครอง พระพุทธศาสนา หลักธรรมคำสอน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ความสัมพันธ์ของประเทศในระดับภูมิภาคและโลก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งความรู้ต่างๆ เหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาของชีวิตและสังคมเพื่อให้คนมีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ดี (กรมวิชาการ. 2534 : 6)

จิตติร ทองสุข (2541 : 18) ได้สรุปความหมายของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตได้ว่าเป็นกลุ่มประสบการณ์ ที่ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เป็นเนื้อหาซึ่งเกี่ยวกับเรื่องราวของชีวิต ทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคมและธรรมชาติ ปัญหาและความต้องการของชีวิต ตลอดจนสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต
2. ส่วนที่เป็นกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการคิดแก้ปัญหาของชีวิตและสังคม ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ เพื่อการดำรงอยู่และมีชีวิตที่ดี
3. ส่วนที่เป็นการปลูกฝังความรักชาติและความภูมิใจของความเป็นไทย

จุดประสงค์กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในด้านอนามัย ประชากร การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางธรรมชาติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงสภาพปัญหา กระบวนการแก้ปัญหาและสามารถนำประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตจึงต้องปลูกฝังให้มีคุณลักษณะ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2535 : 25)

1. มีความเข้าใจพื้นฐานและปฏิบัติตนได้ถูกต้องในด้านสุขภาพอนามัยทางร่างกาย และจิตใจทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
2. มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับสังคมและธรรมชาติมีนิสัยใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
3. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
4. มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้
5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
6. มีความเข้าใจ เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
7. เข้าใจหลักของการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ปฏิบัติในขอบเขตแห่งสิทธิเสรีภาพ
8. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและความเป็นเอกราชของชาติ เกิดทุนสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

หลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้พัฒนาขึ้นตามแนวคิดและแนวทางดังกล่าวข้างต้น โดยจัดทำเป็นหน่วยเริ่มจากตนเองและขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้นตามวัยและระดับชั้น (กรมวิชาการ. 2534 : 22)

4. จัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมองเห็นความสำคัญและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆที่เรียน เพื่อจะได้มีโลกทัศน์กว้างไกลและปรับปรุงการดำเนินชีวิตของตนเอง
5. การจัดการเรียนการสอน ไม่ควรเคร่งครัดเรื่องระเบียบวินัยมากนัก ควรให้อิสระในการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน
6. การเรียนการสอนควรนำเอาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมาสอนก่อน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับสไลด์และสไลด์ประกอบเสียง

งานวิจัยด้านรูปแบบการผลิตสไลด์

ยุทธนา ศรีละมัย (2531 : 43 - 45) ได้ทำการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปภาพลายเส้นแบบโพลีทีฟกับแบบเนกาทีฟกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างโลหะ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปภาพลายเส้นแบบโพลีทีฟสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปภาพลายเส้นแบบเนกาทีฟอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรถย์ อัจฉรานิวัดน์ (2532 : 44 - 46) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจำจากสไลด์ประกอบเสียงที่มีลักษณะของภาพต่างกัน 2 แบบคือสไลด์ภาพการ์ตูนกับสไลด์ภาพเหมือนจริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 คน เรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าและการปฐมพยาบาล พบว่าทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบความคงทนในการจำหลังเรียน 2 สัปดาห์ พบว่า สไลด์ทั้ง 2 แบบ ไม่มีผลทำให้ความคงทนในการจำแตกต่างกันด้วย

ฉัตรภรณ์ สุรเชษฐ (2532 : 62-64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนระหว่างการเรียนจากบทเรียนสไลด์เทปที่ใช้สื่อช่วยในการจัดมโนทัศน์ก่อนการสอนเป็นภาพถ่ายกับบทเรียนสไลด์เทปที่ใช้สื่อช่วยจัดมโนทัศน์ก่อนการสอนเป็นภาพการ์ตูน ในเนื้อหาเรื่องเทคนิคงานไม้พื้นฐานกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างเคหะภัณฑ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มัทนนาภรณ์ มิติน (2539 : 70) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จากการใช้สไลด์ภาพการ์ตูนประกอบเสียงที่ใช้รูปแบบการบรรยายต่างกัน คือ แบบบรรยายและแบบบรรยายร่วมกับการสนทนา ในวิชากลุ่ม

สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียนที่ศึกษาจากบทเรียนสไลด์ภาพการ์ตูนประกอบเสียงที่ใช้รูปแบบการบรรยายต่างกันไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการบรรยายกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีผลต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียน

สุดใจ เกิดกรุง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการพัฒนามโนทัศน์โดยใช้สไลด์ภาพถ่ายวัตถุจริงและสไลด์ภาพวาดเหมือน ศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทของภาพสไลด์กับอัตราเวลาในการเสนอภาพ 3 อัตรา คือ ภาพละ 3 วินาที 7 วินาที และ 9 วินาที กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง ผลการวิจัยสรุปว่า สไลด์ภาพถ่ายวัตถุจริงที่อัตราเวลาในการเสนอภาพ 3 วินาที / ภาพและ 7 วินาที / ภาพ ให้ผลการพัฒนามโนทัศน์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้สไลด์ภาพวาดเหมือน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยด้านรูปแบบการผลิตสไลด์นั้น สรุปได้ว่าผู้ศึกษาค้นคว้าจะมุ่งศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียน โดยการทดลองใช้สไลด์ประกอบเสียงในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น การใช้สไลด์ภาพลายเส้น ภาพการ์ตูนและภาพเหมือนจริง เพื่อให้ผลการเรียนรู้สูงขึ้นและจะส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในทุกระดับ

งานวิจัยด้านเทคนิควิธีการใช้สไลด์

สมเดช รัชประมุข (2525 : 30 - 35) ได้ศึกษาเปรียบเทียบในการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 80 คน ที่เรียนด้วยวิธีเสนอภาพแบบผสมโดยใช้นักเรียนที่มีความสามารถในการรับรู้จากการดูแบบทัศนากับแบบแอฟติค ผลการวิจัยพบว่า วิธีเสนอภาพแบบผสมทำให้นักเรียนที่มีความสามารถในการรับรู้จากการดูทั้งสองแบบสามารถเข้าใจเนื้อหาของภาพได้มากกว่าวิธีเสนอแบบเดี่ยว และ นักเรียนที่มีความสามารถในการรับรู้จากการดูแบบทัศนที่เรียนด้วยวิธีการเสนอภาพแบบผสม สามารถเข้าใจเนื้อหาของภาพได้มากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการรับรู้จากการดูแบบแอฟติค

วิชัย ลำไย (2525 : 61) ได้ศึกษาผลและรับรู้ภาพจากสไลด์ที่ใช้เวลาในการเสนอต่างกัน 4 เวลา คือ 1 วินาที 3 วินาที 5 วินาที และ 7 วินาที กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ในทรงธรรม กรุงเทพมหานคร จำนวน 360 คน พบว่าการรับรู้ภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยเวลาในการเสนอภาพ 7 วินาทีให้ผลการรับรู้สูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับเวลา 1 วินาทีและ 3 วินาที เวลาในการเสนอภาพ 3 วินาทีให้

ผลการรับรู้สูงกว่าเมื่อเทียบกับเวลา 1 วินาที อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเวลาในการเสนอ 5 วินาทีกับเวลาในการนำเสนอ 7 วินาที ให้ผลการรับรู้เท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ จงกล แก่นเพิ่ม (2528 : 56 - 57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูนที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายต่างกัน 3 แบบ คือ บรรยายโดยเด็ก บรรยายโดยผู้ใหญ่เพศชายและบรรยายโดยผู้ใหญ่เพศชายสลับหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 84 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูนที่ใช้รูปแบบเสียงบรรยายต่างกันทั้งสามแบบไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับเทคนิควิธีการใช้สไลด์ พอจะสรุปได้ว่าผู้ศึกษาค้นคว้าต่างก็มีจุดมุ่งหมายในทางเดียวกันคือ จะใช้เทคนิควิธีการอย่างไรที่จะทำให้สไลด์มีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด ซึ่งจะเน้นในด้านการรับรู้ของภาพและการใช้สิ่งช่วยจัดความคิดรวบยอดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการสอนที่ช่วยให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงกับสื่ออื่น ๆ

เชิดชาย แวเวียงธรรม(2529 : 46 - 49)ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยครูสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน ในเนื้อหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวโดยใช้บทเรียนสไลด์เทปกับเทปโทรทัศน์ ซึ่งให้ผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ด้านเจตคติที่มีต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ดิสัน แผล่ทองคำ (2530 : 44 - 45)ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียนของนักเรียนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยใช้บทเรียนสไลด์เทปกับบทเรียนเทปโทรทัศน์ภาพนิ่งเรื่องการถ่ายภาพเบื้องต้น ปรากฏว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

งานวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงกับการสอนปกติ

คราวเดอร์ (Crowder.1969 : 3034 - A) ได้เปรียบเทียบผลการสอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 280 คนในรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา โดยใช้สไลด์ประกอบหุ่นจำลองกับการสอนปกติโดยแบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่ม โดยให้กลุ่มทดลองสอนด้วยสไลด์ประกอบหุ่นจำลองและกลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่าการสอนด้วยสไลด์ประกอบหุ่นจำลองช่วยให้การเรียนรู้และความคงทนในการจำดีกว่าการสอนโดยวิธีปกติ

แมกไกว์ (McGuire.1971 : 4666 - A) ได้ทดลองใช้สไลด์ประกอบเสียงฝึกการเรียนรู้ของนักเรียน 135 คน ปรากฏว่ากลุ่มที่ฝึกการเรียนรู้ของนักเรียนจากสไลด์ประกอบเสียงสามารถเขียนได้รวดเร็วและถูกต้องกว่าการสอนตามปกติ

ลอรี (Lourie. 1975 : 7708 - A) ได้เปรียบเทียบการสอนแบบบรรยายกับการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียง เรื่องสภาพความสมบูรณ์ของร่างกาย ผลปรากฏว่าการสอนทั้งสองวิธีเป็นวิธีการที่นับว่ามีผลดี มีประสิทธิภาพ และได้ผลทัดเทียมกัน

วอง (Wong.1976 : 7028 - A) ได้ทดลองใช้สไลด์ประกอบเสียงประกอบการบรรยาย แนะนำนักศึกษาในเรื่องศูนย์วัสดุการเรียนรู้เปรียบเทียบกับคำแนะนำโดยใช้การบรรยาย พบว่าการทดลองได้ผลเท่าเทียมกัน

ในประเทศไทย กัลยา ชุ่มบุญชู(2538 : 63)ได้ทำการสร้างและทดลองใช้สไลด์ประกอบเสียงเรื่องการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรดิน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยสไลด์ประกอบเสียงมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยเปรียบเทียบการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงกับการสอนปกติ ทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้น จะเห็นได้ว่าสไลด์ประกอบเสียงส่วนมากเป็นสื่อที่สามารถทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้มากกว่าการสอนปกติและทำให้นักเรียนเกิดความคงทนในการจำได้ดีกว่าการสอนปกติ จึงนับได้ว่าสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก

สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสไลด์ประกอบเสียง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสไลด์ประกอบเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอนด้วยคุณสมบัติและประโยชน์ต่างๆของสไลด์ประกอบเสียงประกอบกับการวางแผนและผลิตเป็นอย่างดีโดยมีทฤษฎีการเรียนรู้และทฤษฎีทางจิตวิทยาอยู่เบื้องหลัง ยิ่งจะส่งผลให้สไลด์ประกอบเสียงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยและพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ในเนื้อหาเรื่องจังหวัดตรัง ซึ่งเป็นเนื้อหาในหน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยย่อยที่ 1 จังหวัดของเรา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการพัฒนาบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การดำเนินการทดลอง
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 225 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มจากห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้อง ได้ 2 ห้อง จากนั้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากจากนักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนแรกจำนวน 45 คน ได้ จำนวน 3 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพเบื้องต้นของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 1 และ 15 คน เพื่อทดลองหาแนวโน้มประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 2

กลุ่มที่สอง สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากจากนักเรียนห้องที่สองจำนวน 45 คน ได้ 30 คน เพื่อทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 3

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 3 หน่วยย่อยที่ 1 เรื่องจังหวัดของเรา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ในเนื้อเรื่องจังหวัดตรัง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 เรื่อง ๆ ละ 4 คาบ ได้แก่

เรื่องที่ 1	ประวัติความเป็นมา
	- ประวัติความเป็นมาของจังหวัดตรัง
	- เหตุการณ์สำคัญ
เรื่องที่ 2	ลักษณะทางภูมิศาสตร์
	- ภูมิประเทศ อาณาเขต เขตการปกครอง
	- ทรัพยากร เศรษฐกิจ
เรื่องที่ 3	วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ
	- ประเพณี วัฒนธรรม
	- สถานที่สำคัญของจังหวัดและสถานที่ท่องเที่ยว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

สไลด์ประกอบเสียง มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการสร้างบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง
2. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คู่มือครูในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต แนวการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา และแนวการจัดหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา และ

จุดประสงค์การเรียนรู้

3. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อจัดประสบการณ์ให้สัมพันธ์สอดคล้องกันระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและวัยของผู้เรียน
4. วิเคราะห์จัดลำดับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข
6. ออกแบบบทเรียน จัดทำบทสไลด์ กำหนดภาพและคำบรรยาย
7. นำบทสไลด์เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง
8. ดำเนินการสร้างบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง โดย
 - 8.1 ถ่ายภาพตามบทสไลด์ที่กำหนดไว้
 - 8.2 บันทึกเสียงบรรยายและเสียงดนตรีประกอบ
 - 8.3 สร้างแบบฝึกหัด ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ
9. นำบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่เสร็จเรียบร้อยแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมแล้วนำไปปรับปรุง แก้ไข
10. นำบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาและคู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือเทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ของ ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2539 : 1 - 320) หนังสือเทคนิคการเขียนข้อทดสอบของ ชวาล แพร่ดีกุล (2520 : 1 - 407)

3. วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 3 สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา หน่วยย่อยที่ 1 จังหวัดของเรา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดน้ำหนักของเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

4. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 3 เรื่อง เรื่องละ 40 ข้อ รวมทั้งหมด 120 ข้อ ซึ่งในแต่ละข้อจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว โดยสร้างให้สอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหา

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาและจุดประสงค์

6. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ จำนวน 120 คน หลังจากนั้นตรวจให้คะแนน โดยเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ ถ้าตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบให้ 0 คะแนน

7. นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้วิธีเทคนิค 27 % จากตาราง จุง เดห์ ฟาน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 209 - 219) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.41 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.84 ขึ้นไป

8. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ จำนวนเรื่องละ 15 ข้อ รวม 45 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR - 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 123) ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 1 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ตอนที่	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1	15	0.41 - 0.79	0.20 - 0.84	0.74
2	15	0.44 - 0.79	0.26 - 0.80	0.67
3	15	0.47 - 0.78	0.38 - 0.84	0.81
รวม	45	0.41 - 0.79	0.20 - 0.84	0.89

9. นำแบบทดสอบที่ได้ไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินคุณภาพบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย
2. วิเคราะห์คุณสมบัติที่ต้องการประเมินของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง
3. สร้างแบบประเมิน 2 ชุด คือ แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน การประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้วิธี Likert Scale (ลัวัน สายยศ.2528 : 156 -159) โดยกำหนดความหมายของคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
คะแนน 3	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	มีคุณภาพระดับต้องปรับปรุง
คะแนน 1	หมายถึง	มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง

6. นำผลที่ได้จากการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพของสไลด์ประกอบเสียงที่สร้างขึ้นมา โดยผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายการประเมินผลของ บุญชม ศรีสะอาด (2535 :163) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับดี
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ต้องปรับปรุงแก้ไข
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดเกณฑ์ของคุณภาพตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการทดลอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการทดลอง
2. ชี้แจงวิธีการเรียน กิจกรรมการเรียน วิธีการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจตรงกัน
3. ให้ผู้เรียนศึกษาจากสไลด์ประกอบเสียง ที่สร้างขึ้น โดย

การทดลองครั้งที่ 1

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำสไลด์ประกอบเสียง ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากห้องเรียนแรก
2. ในขณะที่ทดลองผู้ศึกษาค้นคว้าจะเก็บข้อมูลต่างๆ เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในด้านต่างๆว่าเหมาะสม มีปัญหาหรือไม่ โดยการสังเกต สัมภาษณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
3. ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ครั้งที่ 1

การทดลองครั้งที่ 2

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำสไลด์ประกอบเสียงที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองในครั้งที่ 1 ไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากห้องเรียนแรก โดยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ให้นักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง
2. ในขณะที่นักเรียนศึกษาจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในแต่ละตอน นักเรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
3. เมื่อนักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงแต่ละตอนพร้อมกับทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนแล้ว ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน
4. นำคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนทุกคนจาก 3 ตอน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน มาวิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง

การทดลองครั้งที่ 3

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่หาแนวโน้มประสิทธิภาพจากการทดลองครั้งที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากห้องเรียนที่ 2 ซึ่งดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ให้นักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง
2. ในขณะที่นักเรียนศึกษาจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในแต่ละตอน นักเรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
3. เมื่อนักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงแต่ละตอน พร้อมกับทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเสร็จแล้ว ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน
4. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนทุกคน จาก 3 ตอน ในบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง และคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงตามเกณฑ์ 85 /85

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. การหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ฟาน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 : 209 - 219)
3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR -20 ของ Kuder Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 : 123)
4. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง ตามเกณฑ์ 85 / 85 ใช้สูตร E_1 / E_2 (เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต.2528 : 294 - 295)

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาและหาประสิทธิภาพสไลด์ประกอบเสียง
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง ประกอบด้วย

1. สไลด์สีขนาด 2 x 2 นิ้ว ประกอบเสียงคำบรรยาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน
คือ

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ จำนวน 63 กรอบภาพ

ตอนที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ จำนวน 98 กรอบภาพ

ตอนที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ จำนวน 116 กรอบภาพ

รวมสไลด์สีทั้งหมด 277 กรอบภาพ

2. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ตอนละ 10 ข้อ จำนวน 3 ตอน รวม 30 ข้อ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตอนละ 15 ข้อ จำนวน 3 ตอน

รวมทั้งหมด 45 ข้อ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

E_2 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียงโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียงโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อ
การสอน ดังแสดงในตาราง 2 และ ตาราง 3

ตาราง 2 ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	รวมเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5.00	5.00	4.67	4.89	ดีมาก
2. ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่บทเรียน	4.00	4.33	4.00	4.11	ดี
3. ความถูกต้องของเนื้อหา	5.00	5.00	4.67	4.89	ดีมาก
4. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00	ดีมาก
5. ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาในแต่ละตอน	5.00	4.67	4.67	4.78	ดีมาก
6. เนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมกับการผลิตสไลด์ประกอบเสียง	4.33	4.67	4.67	4.56	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	4.72	4.78	4.61	4.71	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	

จากตาราง 2 ผลจากการประเมินคุณภาพการพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน พบว่า คุณภาพของสไลด์ประกอบเสียงโดยรวมอยู่ในระดับดีมากทั้ง 3 ตอน และเมื่อพิจารณาตามรายการประเมินแต่ละเรื่อง พบว่าสไลด์ประกอบเสียงตอนที่ 1 ส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดีมาก ยกเว้นความเหมาะสมในการนำเข้าสู่บทเรียน และเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมกับการผลิตสไลด์ประกอบเสียงมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ส่วนตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดีมาก ยกเว้นความเหมาะสมในการนำเข้าสู่บทเรียนซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

ตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพสไลด์ประกอบเสียง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3	รวมเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
1. ความชัดเจนของภาพ	4.33	5.00	4.67	4.67	ดีมาก
2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำบรรยาย	4.33	4.33	4.00	4.22	ดี
3. ความเหมาะสมของงานด้านกราฟิก	4.33	4.00	4.67	4.33	ดี
4. ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้	4.00	4.33	4.33	4.22	ดี
5. ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4.33	4.00	4.33	4.22	ดี
รวมเฉลี่ย	4.26	4.33	4.40	4.33	ดี
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	

จากตาราง 3 ผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรัง โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนจำนวน 3 ท่าน พบว่า คุณภาพโดยรวมของสไลด์ประกอบเสียงทั้ง 3 ตอนอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่าสไลด์ประกอบเสียงตอนที่ 1 มีคุณภาพในระดับดีทุกรายการ ส่วนตอนที่ 2 ส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดี ยกเว้นความชัดเจนของภาพซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และตอนที่ 3 ความชัดเจนของภาพและความเหมาะสมของงานด้านกราฟิกที่ใช้มีคุณภาพในระดับดีมาก นอกจากนั้นความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำบรรยาย ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และความชัดเจนของเสียงบรรยายมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง

การทดลองครั้งที่ 1

1. ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำสไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรัง ไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากห้องเรียนแรก

2. ในขณะที่ทดลองผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่างๆเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในด้านต่างๆว่าเหมาะสม มีปัญหาหรือไม่ โดยการสังเกต สัมภาษณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ครั้งที่ 1

หลังจากการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้แก้ไขปรับปรุงข้อความที่มองเห็นไม่ชัดเจนในสไลด์ภาพที่ 33 ตอนที่ 1 และข้อความที่พิมพ์ผิดในสไลด์ภาพที่ 104 ตอนที่ 3

การทดลองครั้งที่ 2

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำสไลด์ประกอบเสียงที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากการทดลองในครั้งที่ 1 ไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 15 คน ผลการทดลองดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการทดลองสไลด์ประกอบเสียง จากการทดลองครั้งที่ 2

ตอนที่	แบบฝึกหัด			แบบทดสอบ			ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	
1	10	9.53	95.33	15	13.66	91.06	95.33/91.06
2	10	9.06	90.66	15	13.40	89.33	90.66/89.33
3	10	9.26	92.66	15	13.73	91.53	92.66/91.53
รวม	30	27.85	92.88	45	40.79	90.64	92.88/90.64

จากตาราง 4 ในการทดลองครั้งที่ 2 เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรัง พบว่า สไลด์ประกอบเสียงมีแนวโน้มประสิทธิภาพเป็น 92.88/90.64 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85/85

เมื่อพิจารณาสไลด์ประกอบเสียงทุกตอน พบว่ามีแนวโน้มประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงไม่มีการแก้ไขปรับปรุงสไลด์ประกอบเสียง

การทดลองครั้งที่ 3

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่หาแนวโน้มประสิทธิภาพจากการทดลองครั้งที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 30 คน ผลการทดลองดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการทดลองสไลด์ประกอบเสียง จากการทดลองครั้งที่ 3

ตอนที่	แบบฝึกหัด			แบบทดสอบ			ประสิทธิภาพ E_1 / E_2
	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	
1	10	9.50	95.00	15	14.13	94.22	95.00/94.22
2	10	8.80	88.00	15	13.36	89.06	88.00/89.06
3	10	9.56	95.66	15	14.13	94.22	95.66/94.22
รวม	30	27.86	92.88	45	41.62	92.50	92.88/92.50

จากตาราง 5 ในการทดลองครั้งที่ 3 เพื่อหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง พบว่า สไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรังมีประสิทธิภาพเป็น 92.88/92.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85/85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายตอน พบว่า สไลด์ประกอบเสียงทุกตอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง ให้ได้ตามเกณฑ์ 85 / 85

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง ที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและวิชาอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 225 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนวัดควนวิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มจากห้องเรียนทั้งหมด 5 ห้อง ได้ 2 ห้อง จากนั้นแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากจากนักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนแรกจำนวน 45 คน ได้ จำนวน 3 คน เพื่อหาแนวโน้มประสิทธิภาพเบื้องต้นของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 1 และ 15 คน เพื่อทดลองหาแนวโน้มประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 2

กลุ่มที่สอง สุ่มนักเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากจากนักเรียนห้องที่สองจำนวน 45 คน ได้ 30 คน เพื่อทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในครั้งที่ 3

3. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นหน่วยการเรียนรู้ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยที่ 3 หน่วยย่อยที่ 1 เรื่อง จังหวัดของเรา ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในเนื้อเรื่องจังหวัดตรัง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 เรื่องๆละ 4 คาบ ได้แก่

เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมา

ประวัติความเป็นมาของจังหวัดตรัง

เหตุการณ์สำคัญ

เรื่องที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ภูมิประเทศ อาณาเขต เขตการปกครอง

ทรัพยากร เศรษฐกิจ

เรื่องที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ

ประเพณี วัฒนธรรม

สถานที่สำคัญของจังหวัดและสถานที่ท่องเที่ยว

การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการทดลอง ดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1

นำสไลด์ประกอบเสียงไปทดลองหาประสิทธิภาพเบื้องต้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 3 คน ในขณะทดลองผู้ศึกษาค้นคว้าจะเก็บข้อมูลเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับบทเรียนสไลด์ประกอบเสียงในด้านต่างๆว่ามีความเหมาะสม มีปัญหาหรือไม่ โดยการสังเกต สัมภาษณ์และบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข

การทดลองครั้งที่ 2

เป็นการนำสไลด์ประกอบเสียงที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงจากการทดลองในครั้งที่ 1 ไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 15 คน โดยให้นักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ในขณะที่เรียนนักเรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและเมื่อเรียนจบในแต่ละตอนให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นนำผลการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั้ง 3 ตอน มาตรวจให้คะแนนแล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ย เพื่อเก็บข้อมูลไว้วิเคราะห์หาแนวโน้มประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง

การทดลองครั้งที่ 3

เป็นการนำสไลด์ประกอบเสียงที่ได้หาแนวโน้มประสิทธิภาพในครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดควนวิเศษ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 30 คน โดยให้นักเรียนทุกคนเรียนจากบทเรียนสไลด์ประกอบเสียง ในขณะที่เรียนจะได้ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและเมื่อเรียนจบในแต่ละตอนนักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นนำผลการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 ตอน มาหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงตามเกณฑ์ 85 /85

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. การหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 % ของ จุง เตห์ฟาน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 : 209 - 219)
3. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR -20 ของ Kuder Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 : 123)
4. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง ตามเกณฑ์ 85 / 85 ใช้สูตร E_1 / E_2 (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต.2528 : 294 - 295)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า

1. ได้สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ประกอบ

ด้วย

- 1.1 สไลด์สีขนาด 2 x 2 นิ้ว ประกอบเสียงคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ จำนวน 63 กรอบภาพ
 - ตอนที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ จำนวน 98 กรอบภาพ
 - ตอนที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ จำนวน 116 กรอบภาพ

รวมสไลด์สีทั้งหมด 277 กรอบภาพ

- 1.2 แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ตอนละ 10 ข้อ จำนวน 3 ตอน รวม 30 ข้อ

- 1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตอนละ 15 ข้อ จำนวน 3 ตอน รวมทั้งหมด 45 ข้อ

2. ประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง มีดังนี้

2.1 คุณภาพจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอนมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2.2 ประสิทธิภาพจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือจากการวิเคราะห์ผลการศึกษาค้นคว้าและหาประสิทธิภาพของสไลด์ประกอบเสียงที่พัฒนาขึ้นโดยรวมมีประสิทธิภาพ 92.88/92.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85/85

อภิปรายผล

จากการพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดตรัง ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า สไลด์ประกอบเสียงเรื่องจังหวัดตรังมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 85/85 โดยมีประสิทธิภาพโดยรวมของบทเรียนเป็น 92.88/92.50 และจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่าสไลด์ประกอบเสียงมีคุณภาพด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก และมีคุณภาพด้านสื่อการสอนอยู่ในระดับดี ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สไลด์ประกอบเสียงที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นสไลด์ประกอบเสียงที่พัฒนาขึ้นอย่างมีขั้นตอนดำเนินการสร้างเป็นระบบระเบียบตามหลักการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาผ่านกระบวนการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผ่านการประเมินในด้านรายละเอียดต่างๆ จากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดีทั้งในด้านเนื้อหาและด้านสื่อการสอน จึงทำให้สไลด์ประกอบเสียงที่ผลิตและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ในการนำสไลด์ประกอบเสียงไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนจะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้มากขึ้น เนื่องด้วยสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการสอนที่ประกอบด้วยภาพที่สวยงาม ชัดเจน คมชัดเหมือนภาพจริง ประกอบกับเสียงบรรยายที่สอดคล้องกับภาพและเนื้อหา รวมทั้งเสียงดนตรีบรรเลง ช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีความตั้งใจและมีสมาธิในการเรียนเป็นอย่างมาก

3. จากการสัมภาษณ์ผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสนใจและต้องการที่จะดูสไลด์ซ้ำอีก เนื่องจากสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว สร้างความประทับใจให้กับผู้เรียน ประหยัดเวลาในการเรียนการสอน อีกทั้งยังมีแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนทำในระหว่างที่เรียน เป็นการทบทวนเนื้อหาให้ผู้เรียนจดจำได้ดีอีกครั้ง ส่งเสริมให้มีความคงทนในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่าสไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาหนัน ชื่นจิตร (2545:47) ที่ได้พัฒนาสไลด์ประกอบเสียงเรื่องการทำมาหากิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า สไลด์ประกอบเสียงเรื่องการทำมาหากินที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 85/85 และผลการวิจัยของสมพร อุดมพันธ์(2541:115)ที่พัฒนามาบทเรียนสไลด์เทปโปรแกรมกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องจังหวัดฉะเชิงเทรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษพบว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 และเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สไลด์เทปโปรแกรมมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การเรียนการสอนโดยใช้สไลด์ประกอบเสียงควรมีการเตรียมงานก่อนเข้าสู่กิจกรรมการเรียน เช่น ชี้แจงกระบวนการเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกันทุกคน ตรวจสอบความพร้อมและทำความสะอาดเครื่องฉายเพื่อให้ภาพมีความคมชัด ทดลองเปิดเครื่องเสียงเพื่อปรับระดับความดังให้เหมาะสม เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

2. สไลด์ประกอบเสียงเป็นสื่อที่ใช้สอนได้กว้างขวางในทุกระดับชั้นและทุกสาขาวิชา ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสื่อชนิดนี้ให้มากขึ้น

3. ในการผลิตหาคำทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างอย่างเป็นระบบ น่าจะช่วยให้สื่อที่ผลิตมีประสิทธิภาพที่ดีมากและเป็นประโยชน์แก่การศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการสร้างและพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงในเนื้อหาวิชาอื่นๆ รวมทั้งในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. การสร้างและพัฒนาสไลด์ประกอบเสียงควรวางแผนในการดำเนินงานล่วงหน้า เพื่อประหยัดเวลาและงบประมาณ นอกจากนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าควรมีความรู้ในเรื่องการถ่ายภาพนิ่งเป็นอย่างดีและควรมีความสามารถในการเขียนบทสไลด์ประกอบเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อหา และมีความต่อเนื่องเพื่อให้สไลด์ประกอบเสียงที่ผลิตมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยารัตน์ ตรึงสถิตยวงษ์. (2532). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มโรงเรียนเทศบาลเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรีร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,(เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่องการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษา เล่มที่ 1). ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา ชุ่มบุญชู. (2538, มกราคม - มีนาคม.). "การสร้างและทดลองใช้สไลด์ประกอบเสียง เรื่อง การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรดิน ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ (ว 204) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2," วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 25 (1) : 58 - 65.
- เกตุณี โชติกเสถียร. (2523). การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เกษม บุญส่ง. (2521). วิชาสไลด์และฟิล์มสตริป.(เอกสารประกอบการเรียน). ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- โกสินทร์ จันทรชวงโชติ. (2524). การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทป เรื่อง สีสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ. (2536). รายงานการศึกษาสภาพการใช้สื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา.สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จกมล แก่นเพิ่ม. (2528). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูนที่ใช้รูปแบบของเสียงบรรยายต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.ถ่ายเอกสาร.
- จริยา เหนียนเฉลย. (2535). เทคโนโลยีการศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ฉลองชัย สุวัฒน์บุรณ์. (2528). การเลือกและการใช้สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ฉัตรภิรมย์ สุรเชษฐ. (2532). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียน จากบทเรียนสไลด์เทปที่ใช้สื่อช่วยจัดมโนทัศน์ก่อนการสอนด้วยภาพถ่ายและภาพการ์ตูน. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2524). เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร.
- ชวาล แพรัตกุล. (2520). เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุรสุภา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เชิดชาย แววเที่ยงธรรม. (2529). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความคงทนทางการเรียนและเจตคติ ต่อการเรียนระหว่างการใช้บทเรียนสไลด์เทปกับเทปโทรทัศน์ในเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตติร ทองสุข. (2541). การพัฒนาชุดการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ สมพงษ์. (2535). สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่. พิมพ์ครั้งที่ 2. สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดิสัน แผลทองคำ. (2530). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนทางการเรียน โดยใช้บทเรียนสไลด์เทปกับโทรทัศน์ภาพนิ่งเรื่องเทคนิคในการถ่ายภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2528). สอดทัศนศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 .แพร่พิทยา.
- บริษัทโกดัก (ประเทศไทย) จำกัด. (2519). กลวิธีการถ่ายภาพ. กรุงเทพฯ : อาร์ยพริเตอร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประดิษฐ์ วิไลรัตน์. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้วยการใช้โปรแกรมสไลด์เทป อัตโนมัติซึ่งให้ผลย้อนกลับโดยเทปบันทึกเสียงกับให้ผลย้อนกลับโดยคู่มือประกอบการเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประทีน คล้ายนาค. (2527). การผลิตวัสดุสำหรับเครื่องฉายภาพนิ่ง. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปาทัน ชื่นจิตร. (2545). การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง เรื่องการทำมาหากิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2531 , เมษายน - พฤษภาคม). "การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา," ใน รวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา (เล่ม 2). 11 (4) : 21 -25.
- พิศมัย ถิระแก้ว. (2542). หลักสูตรประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ไพโรจน์ เบาใจ. (2521). การถ่ายทำสไลด์และฟิล์มสตริป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัทธนาภรณ์ มิติน. (2539). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จากการใช้สไลด์ภาพการ์ตูนประกอบเสียงที่ใช้รูปแบบการบรรยายต่างกัน. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มีชัย คุณาวุฒิ. (2540). เอกสารประกอบการสอน วิชา ทน.301 สื่อการสอน. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธนา ศรีละมัย. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทปภาพลายเส้นแบบโฟลิดีฟกับเนกาตีฟ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- รุจิร ภูสาระ. (2523). การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 วิธีที่จะให้ผลสัมฤทธิ์สูงสุดโดยมีความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ต่ำและใช้เวลาในการเรียนการสอนน้อยที่สุด. ปรินญาณพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2528). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 : ภาควิชา
การวัดผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. ภาควิชาการวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เลขาธิการ , สำนักงาน. (2532). รายงานการวิจัยการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานของครู. กรุงเทพฯ :
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วาสนา ชาวหา. (2522). เทคโนโลยีทางการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน.
- วิชาการ , กรม. (2532). รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2534). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2535). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ
: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิชัย ลำไย. (2525). ผลการรับรู้ภาพที่มีพื้นฐานและเวลาในการเสนอภาพต่าง ๆ กันของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. (2529). สไลด์ประกอบเสียง : คู่มือการวางแผน การผลิตและการนำเสนอ.
ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพฯ : ณะการพิมพ์.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. (2531). สื่อการสอน : เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนร่วมสมัย. ภาควิ
ชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ศึกษาธิการ. (2537). หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมบุรณ์ สงวนญาติ. (2534). เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

- สมพงษ์ ศิริเจริญและคณะ. (2515). *คู่มือการทำสไลด์ทัศนวัสดุพิมพ์ครั้งที่2. แผนกสไลด์ทัศนศึกษา*
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- สมพร อุดมพันธ์. (2541). *การพัฒนาบทเรียนสไลด์เทปโปรแกรม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต*
เรื่องจังหวัดฉะเชิงเทรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์. (2520). *การทำสไลด์และฟิล์มสตริป. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทาง*
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ถ่ายเอกสาร.
- สมเดช รัชประมุข. (2525). *การเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยม*
ศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยวิธีเสนอภาพแบบเดี่ยวและวิธีเสนอภาพแบบผสม.วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สยาม เอี่ยมพิชัยฤทธิ์. (2529). "เทคนิคการเขียนบทสไลด์," ใน *เอกสารประกอบการฝึกอบรม*
การผลิตสไลด์ประกอบเสียงแบบสองเครื่องฉาย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สันทนต์ ภิบาลสุข. (2523).*การใช้สื่อการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา*
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีระพัธนา.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. (2538). "ยุทธศาสตร์การพัฒนาดน การศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ ก้าวมัน
- ทันโลก," *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 33 (1) : 18 - 29.*
- สุดใจ เกิดกรุง. (2541). *ผลการพัฒนามโนทัศน์โดยใช้สไลด์ภาพถ่ายวัตถุจริงและสไลด์ภาพวาด*
เหมือนที่มีอัตราเวลาการเสนอภาพต่างกัน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ ปัทมาคม. (2530). *การผลิตสื่อประสม : สไลด์ประกอบเสียง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์*
มหาวิทยาลัย.
- สุรัชย์ สิกขาบัณฑิต. (2525). *การผลิตวัสดุเทคโนโลยีทางการศึกษา.กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี*
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัยและคณะ. (2535). *การผลิตสไลด์ประกอบเสียงเพื่องานพัฒนา. ขอนแก่น :*
สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. *สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(ม.ป.ป.) ก*
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพฯ : อรรถผลการ
พิมพ์.

- เสวก มีทอง. (2527). การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านพุทธพิสัย จากการใช้สไลด์เทป ที่มีการนำเสนอเรื่องแบบต่างๆ. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- _____. (2534). การเขียนสำหรับสื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- _____. (2536). "เทคนิคการเขียนบท," ใน เอกสารประกอบการฝึกอบรมการผลิตสไลด์ประกอบ เสียงแบบสองเครื่องฉาย. นครปฐม : ฝ่ายเผยแพร่ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรรถย์ อัจฉรานิวัฒน์. (2532). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทน ในการจำจากสไลด์ประกอบเสียงภาพการดูกับสไลด์ประกอบเสียงภาพเหมือนจริง. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.(เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- อลงกรณ์ นิยะกิจ. (2529). การศึกษาผลการเรียนรู้จากการสอนด้วยสไลด์เทปประกอบการสรุป สามวิธี. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อำนาจ ขำปรารค์. (2520). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้แบบสำเร็จรูปกับการ ใช้สไลด์เทปในการสอนวิชาสถิติขั้นศึกษาในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. ปรินูญานินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โอภาส เสวิกุล. (2542). ประมวลพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์.

Borg, Walter R. and Gall, Meridith D. (1983). *Applying Educational Research : A Practical Guide for Teachers*. 3rd ed. New York : Longman.

Brown , Jame W., Lewis , Richard B. and Harcherod, Fred F. (1983). *AV Instruction : Media and Method*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill ,Book Company.

- Crowder , Gene Arnold. (1969). "Visual Slides and Assembly Models Compared with Conventional Methods in Teaching Industrial Arts," *Dissertation Abstracts International*.
- Dale , Edgar. (1969). *Audiovisual Methods in Teaching*. 3rd ed. New York : Dryden Press.
- Ellington, Henry , Percival , Fred and Race, Phil. (1993). *Handbook of Educational Technology*. 3rd ed. London : Kogan Page Ltd.
- Fan, Chung - The. (1952). *Item Analysis Table*. New Jersey : Education Testing Service Princeton.
- Good , Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : Mc Graw-Hill Book Company Inc.
- Hass, Kenneth B. and Packer, Harry R. (1964). *Preparation and Use of Audiovisual Aids*. 3rd ed. New Delhi : Prentice-Hall of India (private) Ltd.
- Keiler, Even R.(1960). "A Descriptive Approach to Classroom Motivation," *The Journal of Teacher Education*. 11 : 310-315.
- Kemp, Jerrold E. (1968). *Planning and Producing Audiovisual Materials*. 2th ed. Newyork : Growell Co.
- Lamb, Brydon. (1971). *Filmstrip and Slide Projectors in Teaching and Training*. London Walford Printer Ltd.
- Lourie, David Robert, Jr. (1975). "A Study Comparing the Lecture Method and Tutorial (Slide - Tape) Method of Instruction for A Health Class Unit on Physical Fitness," *Dissertation Abstracts International*. 35 : 7708 - A.
- McGuire, Gertrude Myneer. (1971, March). "Planing Transcription with Shorthand Slide : The Effect or Speed and Accuracy," *Dissertation Abstracts International*. 31 : 4666 - A.
- Ronald, Anderson H. (1992). *Selecting and Developing Media for Instruction*. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall.

- Weiner, Richard. (1996). *Webster's New World Dictionary of Media and Communications*. New York U.S.A. : Macmilan Company.
- Wittich, Walter A. and Schuller, Charles F. (1962). *Audiovisual Materials*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- _____. (1967). *Audiovisual Materials : their Nature and Use*. 4th ed. New York : Harper and Row.
- _____. (1973). *Instructional Technology ;its nature and use*. New York : Harper and Row.
- Wong, William Harold. (1976). "Comparative Effectiveness of the Lecture and Slide - Tape Approach for Orientation in the Use of Learning Materials Center," In *Dissertation Abstracts International*. 30 : 7028 - A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านสื่อการสอน

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1. อาจารย์เพ็ญศรี คงเรือง
 อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดควนวิเศษ จังหวัดตรัง
2. อาจารย์วิเศษ วินสน
 อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดควนวิเศษ จังหวัดตรัง
3. อาจารย์จิรศิลป์ ทยานศิลป์
 อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดควนวิเศษ จังหวัดตรัง

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุนานนท์
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อลิศรา เจริญวานิช
อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ประเภทสื่อ สไลด์ประกอบเสียง

เรื่อง จังหวัดตรัง

วิชา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจง : บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่ท่านกำลังประเมินมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด
โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน

คะแนน	5	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	4	หมายถึง	ดี
คะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
คะแนน	1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

ลำดับ ที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม						
2	ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่บทเรียน						
3	ความถูกต้องของเนื้อหา						
4	ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา						
5	ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาในแต่ละตอน						
6	เนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมกับการผลิตสไลด์ ประกอบเสียง						

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน

ประเภทสื่อ สไลด์ประกอบเสียง

เรื่อง จังหวัดตรัง

วิชา กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษา

คำชี้แจง : บทเรียนสไลด์ประกอบเสียงที่ท่านกำลังประเมินมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด
โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน

คะแนน	5	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	4	หมายถึง	ดี
คะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ต้องปรับปรุง
คะแนน	1	หมายถึง	ใช้ไม่ได้

ลำดับ ที่	รายการที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	ความชัดเจนของภาพ						
2	ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับคำบรรยาย						
3	ความเหมาะสมของงานด้านกราฟิก						
4	ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้						
5	ความชัดเจนของเสียงบรรยาย						

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ

จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

1. ตราประจำจังหวัดตรัง เป็นสัญลักษณ์รูปใด
.....
2. ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดของเรานับถือศาสนาใด
.....
3. หลักฐานความเป็นมาของจังหวัดตรัง จารึกอยู่ที่ใด
.....
4. ใครเป็นผู้นำพันธุ์ยางพารามาปลูกที่เมืองตรังเป็นครั้งแรก
.....
5. ผู้ว่าราชการเมืองตรังคนแรก คือใคร
.....
6. ศูนย์กลางแห่งแรกของเมืองตรัง ตั้งอยู่ที่ใด
.....
7. ตรังมีตราประจำเมืองเป็นรูปใด ในสมัยที่เป็นเมืองหน้าด่านนครศรีธรรมราช
.....
8. บริเวณทับเที่ยงมีความเหมาะสมในการตั้งเมือง อย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
9. จงสรุปความหมายของ คำว่า “ ตรัง ”
.....
.....
.....
10. ดอกไม้ประจำจังหวัดตรัง คือ ดอกอะไร
.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา

เรื่องที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ

คำชี้แจง : แบบทดสอบมีทั้งหมด 15 ข้อ ให้เวลาในการทำ 20 นาที

ห้ามขีดเขียนลงในแบบทดสอบ

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำเครื่องหมาย = ทับเครื่องหมาย X

1. ตราประจำจังหวัดตรัง เป็นสัญลักษณ์ใด ก. กระบี่ไขว้ ข. เรือขุดแร่กับภูเขาช้างหมอบ ค. สะพาน กระโจมไฟ และ ลูกคลื่น ง. พระบรมธาตุเจดีย์ เปล่งรัศมีล้อมรอบด้วย 12 นักชัตร	4. ผู้นำคนสำคัญในการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของจังหวัดตรัง คือใคร ก. พระภักดีบริรักษ์ ข. พระอุภัยราชธานี ค. พระยาตรังคภูมิพิบาล ง. พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศร ภักดี
2. ศูนย์กลางของเมืองตรังแห่งแรก คือที่ใด ก. กันตัง ข. ลำภูรา ค. ทับเที่ยง ง. ควนธานี	5. อาณาจักรนครศรีธรรมราช มีระบบการปกครองลักษณะใด ก. รูปเมือง 10 นักชัตร ข. รูปเมือง 12 นักชัตร ค. รูปเมือง 15 นักชัตร ง. รูปเมือง 19 นักชัตร
3. จังหวัดตรังได้เป็นบริวารของหัวเมืองเอกเมืองใด ก. ชุมพร ข. พัทลุง ค. ปัตตานี ง. นครศรีธรรมราช	6. เมืองตรัง เป็นเมืองบริวารของเมืองนครศรีธรรมราช ที่ถือตราประจำเมืองเป็นรูปใด ก. ตราหนู (ชวด) ข. ตราม้า (มะเมีย) ค. ตราลิง (วอก) ง. ตราไก่ (ระกา)

7. หลักฐานชี้ชัดที่สำคัญว่าความหนาแน่นเป็นที่ตั้งของเมืองแห่งแรก คือ สิ่งใด
 - ก. การสร้างถนน
 - ข. การสร้างท่าเรือ
 - ค. การปลูกยางพารา
 - ง. การฝังเสาหลักเมือง
8. ปัจจุบันศาลหลักเมืองตรง ตั้งอยู่ที่ใด
 - ก. อำเภอเมือง
 - ข. อำเภอกันตัง
 - ค. อำเภอห้วยยอด
 - ง. อำเภอย่านตาขาว
9. สมัยอยุธยา อยู่ในช่วงระยะเวลาใด
 - ก. พ.ศ. 1893 - 2310
 - ข. พ.ศ. 1893 - 2312
 - ค. พ.ศ. 1892 - 2310
 - ง. พ.ศ. 1892 - 2311
10. เจ้าพระยาภูมรา นางเลียดขาวและทูตเมืองนครศรีธรรมราช ได้นำสิ่งใดมาจากลังกา
 - ก. พระบรมสารีริกธาตุ
 - ข. พระพุทธรูปหิน
 - ค. พระแก้วมรกต
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
11. คอซิมบี้ ณ ระนอง คือใคร
 - ก. พระสุนทรเทพกิจจารักษ์
 - ข. พระภักดีบริรักษ์
 - ค. พระยาอุตรกิจพิจารณา
 - ง. พระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศรภักดี
12. ภาคใต้ ประกอบด้วยจังหวัดกี่จังหวัด
 - ก. 10 จังหวัด
 - ข. 12 จังหวัด
 - ค. 14 จังหวัด
 - ง. 16 จังหวัด
13. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับจังหวัดตรัง
 - ก. ขาดแคลนทรัพยากร
 - ข. เป็นเมืองท่าสำคัญในอดีต
 - ค. อยู่ทางฝั่งทะเลด้านตะวันตกของภาคใต้
 - ง. ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลอนคลื่น
14. พระยารัษฎานุประดิษฐ์ ได้นำพันธุ์ยางพารามาจากที่ใด
 - ก. พม่า
 - ข. สิงคโปร์
 - ค. มาเลเซีย
 - ง. อินโดนีเซีย
15. จังหวัดใดปลูกยางพาราเป็นแห่งแรกของประเทศไทย
 - ก. ตรัง
 - ข. พังงา
 - ค. พัทลุง
 - ง. นครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ง

**ตารางแสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และ
ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เรื่องจังหวัดตรัง**

**ตาราง 6 แสดงระดับค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบเรื่องจังหวัดตรัง จำนวน 3 ตอน**

ข้อที่	p	r
1	0.53	0.75
2	0.41	0.54
3	0.49	0.84
4	0.79	0.62
5	0.54	0.20
6	0.52	0.41
7	0.55	0.47
8	0.55	0.47
9	0.41	0.60
10	0.58	0.48
11	0.54	0.25
12	0.58	0.63
13	0.47	0.50
14	0.59	0.69
15	0.58	0.29

ค่า p ระหว่าง .41 - .79
ค่า r ระหว่าง .20 - .84
ค่าความเชื่อมั่น = 0.74

ข้อที่	p	r
1	0.74	0.26
2	0.79	0.27
3	0.57	0.51
4	0.60	0.52
5	0.69	0.47
6	0.57	0.38
7	0.55	0.35
8	0.44	0.80
9	0.69	0.56
10	0.77	0.42
11	0.68	0.49
12	0.58	0.29
13	0.50	0.61
14	0.79	0.62
15	0.44	0.80

ค่า p ระหว่าง .44 - .79
ค่า r ระหว่าง .26 - .80
ค่าความเชื่อมั่น = 0.67

ข้อที่	p	r
1	0.54	0.56
2	0.54	0.61
3	0.66	0.76
4	0.60	0.61
5	0.78	0.39
6	0.61	0.59
7	0.49	0.84
8	0.74	0.69
9	0.74	0.58
10	0.61	0.59
11	0.47	0.38
12	0.72	0.59
13	0.66	0.67
14	0.65	0.78
15	0.75	0.67

ค่า p ระหว่าง .47 - .78
ค่า r ระหว่าง .38 - .84
ค่าความเชื่อมั่น = 0.81

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างบทสไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผนที่ 1
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
1	ภาพโฟกัส	Fade in ดนตรี	5
2	สไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและ เหตุการณ์สำคัญ		8
3	คำชี้แจง ในระหว่างการชมสไลด์ประกอบเสียง นักเรียนจะต้องทำแบบฝึกหัด โดยให้ เขียนคำตอบในกระดาษคำตอบ ที่ให้ไว้	Fade Out ดนตรี	8
4	ภาพ VLS ทิวทัศน์เมืองตรัง	ตรัง เป็นจังหวัดหนึ่งใน 14 จังหวัด ทางภาคใต้ของประเทศไทย	6
5	ภาพ LS สถานีขนส่งสายใต้	อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 828 กิโลเมตร ตามเส้นทางถนนสาย เพชรเกษม	8
6	ข้อความ : พื้นที่ 4,941.439 ตาราง กิโลเมตร	มีพื้นที่ทั้งหมด 4,941.439 ตาราง กิโลเมตร	7
7	ภาพ CU ตราประจำจังหวัดตรัง	โดยมี สะพาน กระโจมไฟและลูกคลื่น เป็นตราประจำจังหวัด	6
8	ภาพ LS ชายฝั่งทะเล	มีพื้นที่เลียบชายฝั่งทะเลอันดามัน ทางด้านทิศตะวันตก 119 กิโลเมตร	8
9	ข้อความ : ตราประจำจังหวัด เป็น สัญลักษณ์รูปใด	จำได้ไหมคะ จังหวัดตรังมีตราประจำ จังหวัดเป็นรูปอะไร	20
10	ข้อความ : รูปสะพาน กระโจมไฟ และลูกคลื่น	รูปสะพาน กระโจมไฟ และลูกคลื่น ตอบถูกกันไหมคะ	7

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผนที่ 2
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
11	ข้อความ : ประชากรทั้งหมด 600,000 คน	ประชากรในจังหวัดมีจำนวนทั้งหมด ประมาณ 600,000 คน	6
12	ภาพ MLS ประชาชนตักบาตร	ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาอิสลามและศาสนา คริสต์	8
13	ข้อความ : ประวัติความเป็นมาของ จังหวัดตรัง	จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดหนึ่งที่มี ประวัติความเป็นมาที่สำคัญและ น่าสนใจ	7
14	ภาพ VLS เรือสินค้า	ในอดีต เคยเป็นเมืองท่าค้าขายกับ ต่างประเทศ	5
15	ภาพ LS ถนนมีป้ายบอกทาง	และเป็นศูนย์กลางการคมนาคมไปสู่ อาณาจักรนครศรีธรรมราช ศูนย์ กลางแห่งอารยธรรม	9
16	ข้อความ : เขียนตอบในแบบฝึกหัด นะค่ะ	นักเรียนจำได้ไหมค่ะ ประชาชนส่วน ใหญ่ในจังหวัดของเรานับถือศาสนาใด	15
17	ข้อความ : ศาสนาพุทธ อิสลาม คริสต์	เก่งมากค่ะ ศาสนาพุทธ รองลงมาคือ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์	8
18	ข้อความ : วัดเสมาเมือง	จากหลักฐานความเป็นมาของจังหวัด เริ่มแรกได้จากจารึกวัดเสมาเมือง	7
19	ภาพ LS สวนยาง	ตรังเป็นเมืองแรกที่มีการปลูก ยางพารา	4
20	ภาพ MS รูปปั้นพระยารัษฎานุประดิษฐ์	โดยพระยารัษฎานุประดิษฐ์ มหิศร ภักดี ได้นำพันธุ์ยางมาจากประเทศ มาเลเซีย เมื่อปี พ.ศ. 2442	12
21	ข้อความ : เขียนตอบในแบบฝึกหัด	หลักฐานความเป็นมาของจังหวัดตรัง จารึกอยู่ที่ใด	20

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผนที่ 1
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
1	ภาพโฟกัส	Fade in ดนตรี	5
2	สไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง ตอนที่ 2 ลักษณะทาง ภูมิศาสตร์		8
3	คำชี้แจง ในระหว่างการชมสไลด์ ประกอบเสียงให้นักเรียนทำ แบบฝึกหัด โดยให้เขียนคำ ตอบในกระดาษคำตอบที่ให้ไว้	Fade Out ดนตรี	8
4	ภาพ LS บริเวณหน้าตลาด	ตรังหรือเมืองทับเที่ยงเป็นเมืองใหญ่อีกแห่ง หนึ่งของภาคใต้	5
5	ภาพ MS ดอกไม้ยาง	ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรนานาชนิด	4
6	ภาพ MS ร้านขายสินค้าพื้นเมือง	เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของ คนทั่วไป	6
7	ภาพ CU แผนที่อาณาเขต	มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ ทิศเหนือ ติดกับ จ.นครศรีธรรมราช ทิศใต้ ติดกับ จ.สตูล ทิศตะวันออก ติดกับ จ.พัทลุง ทิศตะวันตก ติดกับ จ.กระบี่ และ ทะเลอันดามัน	24
8	ข้อความ : ยกตัวอย่างมาสัก 2 จังหวัด	นักเรียนตอบได้ไหมคะ จังหวัดของเรามี พื้นที่ติดต่อกับจังหวัดใดบ้าง ทางทิศใด	25

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผนที่ 2
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
9	ภาพ LS รถปรับอากาศ	การเดินทางไปมาระหว่างจังหวัดสตูล สกาย มีให้เลือกทั้งทางรถยนต์ รถไฟและ เครื่องบิน	10
10	ภาพ MLS รถประจำทาง	ส่วนในตัวจังหวัด สามารถใช้บริการ รถประจำทาง	5
11	ภาพ MLS มอเตอร์ไซด์รับจ้าง	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	3
12	ภาพ MLS สามล้อเครื่อง	และรถสามล้อ หรือที่เรียกกันว่า “ตุ๊ก ๆ” ซึ่ง เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอย่างหนึ่ง ค่า โดยสารขึ้นอยู่กับระยะทางของผู้โดยสาร	12
13	ข้อความ : เขตการปกครอง จังหวัดตรัง	จังหวัดตรัง ได้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ ประกอบด้วย	9
14	ข้อความ : อำเภอเมือง อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอย่านตาขาว	อำเภอเมือง อำเภอกันตัง อำเภอห้วยยอด อำเภอย่านตาขาว	8
15	ข้อความ : อำเภอปะเหลียน อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ	อำเภอปะเหลียน อำเภอสิเกา อำเภอวังวิเศษ	6
16	ข้อความ : อำเภอนาโยง อำเภอรัษฎา และ กิ่งอำเภอหาดสำราญ	อำเภอนาโยง อำเภอรัษฎา และ กิ่งอำเภอ หาดสำราญ	6
17	ภาพ LS พื้นที่บริเวณห้างสรรพสินค้า	แต่ละอำเภอก็จะมีลักษณะภูมิประเทศที่ แตกต่างกัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลูกฟูก	10
18	ภาพ LS ถนนบริเวณโรงพยาบาล	มีลักษณะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขา ใหญ่เล็กกระจายอยู่ทั่วไป	8

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผ่นที่ 1
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
1	ภาพโฟกัส	Fade in ดนตรี	5
2	สไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง ตอนที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ		8
3	คำชี้แจง ในระหว่างการชมสไลด์ ประกอบเสียงให้นักเรียนทำ แบบฝึกหัด โดยให้เขียนคำ ตอบในกระดาษคำตอบที่ให้ไว้	Fade Out ดนตรี	8
4	ภาพ VLS จวนผู้ว่าราชการจังหวัด	จากอดีตถึงปัจจุบัน ตรังหรือเมืองทับเที่ยง ก็ ยังคงอยู่อย่างสง่างามด้วยความโดดเด่นที่ เป็นเอกลักษณ์ ดังคำขวัญของจังหวัด ที่ว่า	14
5	ภาพ LS รูปปั้นพระยารัษฎานุประดิษฐ์	เมืองพระยารัษฎา	3
6	ภาพ MLS คนชักพระ	ชาวประชาใจกว้าง	3
7	ภาพ CU หมูย่าง	หมูย่างรสเลิศ	3
8	ภาพ MLS ต้นยางพารา	ถิ่นกำเนิดยางพารา	3
9	ภาพ MLS ดอกศรีตรัง	เด่นสง่าดอกศรีตรัง	3
10	ภาพ MS ปะการัง	ปะการังใต้ทะเล	3

สไลด์ประกอบเสียง เรื่องจังหวัดตรัง

ตอนที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่สำคัญ
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

แผ่นที่ 2
ชั้นประถมศึกษา

ลำดับ ที่	ภาพ	คำบรรยาย	เวลา/ วินาที
11	ภาพ LS หาดทราย	เสน่ห์หาดทรายงาม	3
12	ภาพ MS น้ำตกสายรุ้ง	น้ำตกสวยตระการตา	3
13	ภาพ MLS แม่คำปลา	บ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากร และความมีน้ำใจของชาวตรัง	7
14	ภาพ LS ถนนแยกทางออกตรัง-พัทลุง	ทำให้ตรังเป็นเมืองที่น่าอยู่และน่ามาเยือน เป็นที่สุด	6
15	ข้อความ : เขียนตอบในแบบ ฝึกหัดได้เลย	นักเรียนจำคำขวัญจังหวัดของเราได้ไหมคะ มีว่าอย่างไร	30
16	ภาพ MLS ร้านขายยาสมุนไพรของคน จีน	ประชาชนในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นคนเชื้อชาติ ไทย โดยมีคนไทยเชื้อสายจีนประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ ของประชาชนทั้งหมด	15
17	ภาพ MS ร้านอาหารมุสลิม	นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาวมุสลิมหรือแขก อาศัยอยู่ในบางพื้นที่	7
18	ภาพ MLS พ่อค้าหมู	วิถีชีวิตของชาวตรังจึงมีความแตกต่างกันไป ในเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี และ วัฒนธรรม	8
19	ภาพ LS ตลาดนัด	แต่ก็สามารถปรับตัวเข้าหากัน อยู่ร่วมกันได้ อย่างสงบสุข	7
20	ภาพ CU หมูย่าง	การรับประทานหมูย่างกับกาแฟ แทน อาหารมื้อเช้า เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของ ชาวตรัง	8
21	ภาพ CU ปาต่องไก่และขนมอื่น ๆ	ซึ่งนิยมรับประทานกับปาต่องไก่และ เครื่องเคียงอื่น ๆ แล้วแต่ความชอบ	7

ภาคผนวก จ
สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๕๕1๕

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรัสศรี แก้วประทุม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญชัย อินทรสุนานนท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติสรา เจริญวานิช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสไลด์ประกอบเสียงให้ นางสาวจรัสศรี แก้วประทุม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ ๔๐๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดควนวิเศษ

เนื่องด้วย นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เพ็ญศรี คงเรือง อาจารย์วิเศษ วินสน และ อาจารย์จิรศิลป์ ทยานศิลป์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสไลด์ประกอบเสียง ให้ นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ ๔๐๗๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3

ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดควนวิเศษ

เนื่องด้วย นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาสไลด์ประกอบเสียง กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง จังหวัดตรัง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้ห้องโสตทัศนศึกษาจัดฉายสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง และให้นักเรียนระดับประถมศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 90 คน เข้าชมสไลด์ประกอบเสียง เรื่อง จังหวัดตรัง ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545 - มกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม ได้ใช้ห้องโสตและจัดฉายสไลด์ประกอบเสียงดังกล่าว และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจรัสศรี แก้วประชุม
วันเดือนปีเกิด	15 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23 ถนนบ้านโพธิ์ ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสภาราชินี จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2541	กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ